

Nepriklausoma

Lietuva

LITUANIE INDEPENDANTE • INDEPENDENT LITHUANIA WEEKLY

Nr 5 1981 SAUSIO-JANUARY 30 d.

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

7722 GEORGE ST. LA SALLE P. Q. H8P 1C4

30 c.

SAVAITINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

ISKILMINGAI SUTIKTI BUVĘ ĮKAITAI

Po kelių dienų poilsio ir mediciniškų bei psichologinių tyrimų ir pagalbos, 52 buvę įkaitai Irane atskrido į JAV-bes. Washington'e jie buvo sutikti išpuilingomis iškilmėmis. Prez. Reagan'as paprastai ir nuoširdžiai pasveikinęs, iškėlė kiekvienam po miniatiūrinę Amerikos vėliavėlę rožme-džio dėželėje. Ją gavo ir Richard Queen, kuris dėl ligos buvo paleistas iš Irano po 25C dienų nelaisvės.

Prez. R. Reagan'as savo žodyje pabrėžė, kad ateityje teroristai, peržengę tautinio elgesio susitarimus, susilauks greito ir stipraus reagavimo. "Mes girdime, kalbant, kad mūsų galios ribos yra sumenkėjusios. Tegul žino, kad yra ribos ir mūsų kantrybei".

Kai kurie įkaitai išitikinę, kad Irano studentai pasirinko šacho istoriją tik kaip pretekstą kelti neramumus. Nė vienas įkaitų kolkas nekritikavo Carter'io politikos jų atveju.

Iškilmėse buvo pagerbti ir prisiminti žuvę tragiškoje gelbėjimo misijoje 8 amerikiečiai.

Jau pradeda aiškėti, kad iš 52-jų įkaitų, 12 yra gerokai paveikti įvykių ir kurių laiką jiems reikės profesionalaus gydymo.

Iškilmėse taip pat buvo su dėkingumu prisiminta Kanados Ambasados pagalba Irano krizės metu. Ambasadorius ir jo asistentas dalyvavo su žmonėmis pagerbime.

LENKIJOCJE ĮTAMPA VĖL PAKILO

Tūkstančiai studentų Lodzės U-te užėmė jo pastatus, reikalaudami, kad nebūtų daugiau priverstinio Leninizmo-Marksizmo studijavimo.

Gal per daug iš karto reikalaujama, atsižvelgiant į grėsią pavojaus? Kad tik neprarastų, kas išgauta.

Lodzė randasi 120 km į pietvakarius nuo Varšuvos. Tai yra tekstilės centras ir turi apie 84C.000 gyventojų.

Studentai reikalauja autonomijos kai kurioms studentų grupėms; nori, kad nebūtų milicijos universiteto komplektuose, nebent u-to vadovybė to paprašytų, reikalui esant; nori leidimo naudotis universiteto spausdinimo priemonėmis.

Ūkininkų reikalavimai dar nepatenkinti, tačiau atrodo, kad vyriausybė rimtai juos svarsto. Laisvoji Unija ragina toliau laikytis ramiai ir nuosaikiai.

Ar vyriausybė žaidžia tik gudrų žaidimą, tikėdamasi nuvarginti neramias mases pažadais, svarstymais, diskusijomis, bauginimais? Ar pradeda ieškoti kelio tikrai pažangai?

JAV NORI GRĄŽINTI KAI KURIUS KUBIEČIUS

JAV Valstybės Departamentas pasiūlė Kubai atsiimti dalį Castro išsiųstų kubiečių praeitą vasarą Ameriką, kurie- apie 2000- yra kriminaliniai nusikaltėliai ar psichiniai nesveiki.

Jau dabar Floridoje, kur dauguma tų pabėgėlių apsis-tojo, yra žymiai padaugėjęs nusikaltimų skaičius. Skundžiamasi, kad vakare nebesaugu vienam išeiti į gatvę.

SUSIRINKO 42 ARABŲ KRAŠTŲ ATSTOVAI

Saudi Arabijoje, 50 m nuo Mecca miesto, suvažiavo 42 islamiškųjų kraštų valdovai, karaliai, pasiuntiniai, sultonai, prezidentai. Dauguma iš Azijos ir Afrikos kontinentų. Pusė jų valdo Arabų kraštus. Dalis jų atvyko iš turtingiausių šalių, kita iš pačių skurdžiausių. Jų pagrindinis tikslas suvienyti savo tarpe nesutinkančius islamo kraštus, išspręsti santykius su Izraeliu ir konfliktą dėl Jeruzalės.

Kitas uždavinys - išleisti ir paskleisti islamo literatūrinių palikimų/tačiau užmiršta, kiek daug jų žmonių nemoka rašyti nė skaityti./

Svarstoma bus kur investuoti didžiulius turtus, nes dabar susigaudė, kad egzistuoja infliacija... Sakoma, kad didelė dalis bus išdalinta vargingiems kraštams.

KOLUMBIJA-MARIJUANOS DŽIUNGLES

Iš Bogotos pranešama, kad narkotikų pirkimai ir jų pervežiotojai užsėjo milžiniškus Kolumbijos plotus marijuana, kuri numatoma paskirti JAV-bių paklausai. Vyriausybė neturi pakankamai priemonių išnaikinti tas plantacijas.

Policijos koordinatorius pripažino, kad net apsaugoti tiems plotams, kad jų nenaudotų, neturi pakankamai žmonių.

JAV-bės, tai žinodamos, galėtų rimtai, visuotinu mastu suintensyvinoti propagandą prieš narkotikų, įskaitant ir marijuaną-vartojimą. Gal būtų galima pasiūlyti Kolumbijai specialius pagalbinius dalinius sunaikinti tokius "pasėlius". Galų gale užtenka pasiturinčių žmonių Amerikoje: susirūpinę tėvai galėtų patys atidėti atitinka-

DŽIAUGSMINGAS SUTIKIMAS BUV. ĮKAITO, NUSILEIDUS AMERIKOS ŽEMĖJE. ĮKAITAI BUČIAVO AMERIKOS ŽEMĖJE IŠ DŽIAUGSMO. LIETUVOJE TAIP PASITIKTI NE TIK KALINIŲ AR ĮKAITŲ, BET IR ILGAI NEMATYTŲ ARTIMŲJŲ NELEIDŽIA...

mas sumas finansuoti tokio "derliaus" sunaikinimą. Bet-kažkodėl ieškoma daug "ispūdingesnių" žygdarbių, arba visai jokių...

CLAUD RYAN RAGINA NEDELSTI SU RINKIMAIS

Quebec'o Liberalų Partijos lyderis Claud Ryan, kal-

bėdamas Trois Rivieres, ragino Rene Levesque nedelsti su rinkimais ir neeksploduoti daugiau kalbos ir socialinių konfliktų. Taip pat PQ reikalavimai "sovereignty - association", nors žmonės pasisakė prieš klijodo Quebec'o ekonomijai.

JAU PAGAMINTOS LIETUVIŲ KALBOS JUOSTELĖS

6C pamokų, išrašytų į 15 kasečių pagal A. Rinkūno vadovėlį "Ar kalbate lietuviškai?" tekstas yra su angliškais paaiškinimais ir vertimais. Taip pat išrašyta lengvos dainelės ir kasdieniniai posakiai.

Kasetes galima užsisakyti pas autorių 53 Burrows Ave., Islington, Ont., Canada, M9B-4 W8.

KULTŪROS TARYBOS TEATRO PREMIA-

DALILAI MACKIALIENEI

Kasmetinė Kultūros Tarybos premija už 1980 m. veik-

lą paskirta Dalilai Mackialienei, Los Angeles Dramos Sambūrio režisorei ir vadovei, ypač įvertinant jos ilgiausiai-kelias dešimtmečius tebedirbamą kūrybinį teatro darbą. Premija - \$ 1000.

Reikia pastebėti, kad ji sugebėjo pritraukti nemažą būrį ir jaunimo.

LIETUVIŲ DIENOS

AUSTRALIJOJE

PLB-ės p-ko Vytautas Kamantas atsiųstoje atvirutėje iš Australijos, džiaugiasi puikiai pavykusiomis Lietuvių Dienomis tame tolimame kontinente. Tuo džiaugiasi ir visi lietuviai.

ELTA PRANEŠA:

PRAPLĖSTAS "AMERIKOS BALSAS"

Nuo š. m. sausio 6 d. Amerikos Balso radio programa bus girdima Lietuvoje kasdien anksti iš ryto, kad galėtų būti girdima ir darba besiruošiantiems žmonėms. Prašymas pakeisti laiką, kad galėtų girdėti sava kalba užimtųjų kraštų inteligentija buvo patenkintas, patiekus ELTAI specialios analizės pastabas JAV valdžios įstaigoms ir vakarietiško valstybių vyriausybėms.

LENKIJOS ĮVYKIŲ ATGARSIAI LIETUVOJE

"The New York Times" korespondentas Maskvoje, R. W. Apple, Jr., praeitų metų lapkričio 23 d. rašė, kad Sovietų valdžia ėmėsi užtvirti SSS-os sritis, kurios turi "glaudžius ryšius su Lenkija", kad į jas neprasiskverbtų neramumai. Lietuvoje ir Latvijoje nebegalima gauti lenkų laikraščių. "Lietuvos sostinė Vilnius, kur gyvena nemažai lenkų, staiga buvo uždaryta užsieniečiams... Du vakariečiai korespondentai, planavę aplankyti šį miestą, buvo painformuoti, kad jis "laikiniai uždarytas".

Savo vedamajame apie krizę Lenkijoje Paryžiaus dienraštis Le Monde taip rašė: "Vilniaus laikraštis ką tik pirmą sykį palygino įvykius Lenkijoje su įvykiais Vengrijoje 1956-ais ir Čekoslovakijoje 1968-ais metais. Tai nepaprastai rimtas ir grėsmingas komentaras". Atrodo, kad minėtas laikraštis yra Sovietskaja Litva, nors jis čia dar negautas.

NETIKETAS RADINYS KALBA APIE "VARPO" PRADŽIA

Marijampolėje /dabar vadinamame Kapsuke/, Partizanų gatvės Nr. 10, kraštotyrininkas J. Vasmanas netikėtai rado granito gabalą, apie 100 kg svorio su jame iškalto užrašu:

"Šiuose namuose 1888 metų birželio mėn. 29 d. įvyko slapta Lietuvių inteligentų suvažiavimas, dalyvaujant Dr. V. Kudirkai, ir buvo nutarta leisti laikraštį "Varpas".

Namo gyventojų teigimu, kaip rašoma "Literatūroje ir Mene", tas akmuo 15 metų buvo naudojamas laiptelio vietoje. Iš kur jis atsirado, niekas nežino.

Pagal tą radinį - ano meto Varšuvos lietuvių draugijos "Lietuva" nariai buvo susirinkę vasaros atostogų laikui ir nutarė leisti "Varpą". taigi, nutarimas buvo padarytas Marijampolėje, bet ne, kaip buvo manyta, Varšuvoje.

"THE AMERICAN SPECTATOR" APIE LIETUVĄ

F. Meier'is "The American Spectator" rašo savo 1980 m. spalio mėn. numeryje, straipsnyje "Katakombos po raudonomis užuolaidomis", kad Vakarai rodo nepakankamą dėmesį lietuvių tautinei bei religinei rezistencijai. Jis palygina ypatingą amerikiečių televizijos ir spaudos susidomėjimą trimis šią vasarą iš Rusijos išstremtomis feministėmis su beveik visiška tyla apie Nijolės Sadūnaitės bylą. Jo nuomone, Maskva daug griežčiau elgėsi su Sadūnaite, žinodama, kad Vakaruose, ypač Amerikoje, religija nėra laikoma pažangi ar aktuali tema. Bet, jis sako, Sovietų elgesys su Sadūnaite taip pat rodo, kad jie bijosi nerusų tautų tautiškumo, kurio jie negalėjo nuslėpti, nežiūrint jų oficialios priešingos propagandos. /Reikia nepamiršti, kad jie patys visą laiką sau prieštarauja, nematydami kaip nenatūralu būtų panaikinti gyventojuose jų prigimtas paveldėtas ir istorines ypatybes. Red./

F. Maier'is primena, kad po II-ojo Pas. Karo lietuviai 8 metus vedė partizaninį karą prieš sovietus ir pralaimėjo dėl Sovietų skaitlingumo, jų "aplinkos naikavimo" taktikos ir "kontra-terorizmo".

NAUJA RAUDONARMIEČIŲ RŪŠIS - SAMDINIAI

Rusų emigrantų žurnalas "Posev" rašo, kad "Ne visi į Afganistaną vyksta prievarta". Sov. Sąjungoje atsirado nauja samdomų karių rūšis. Lengvo pinigo mėgėjai, užverbuoti iš specialius topografų ir radijų kursus, apgyvendinti Maskvos Valstybinio Universiteto bendrabutyje, skirtame užsieniečiams studentams... Į Afganistaną vykstantiems kursantams mokslas pagreitinamas, mokamos stipendijos po 400 rublių į mėnesį. Visa tai laikoma slaptyje: apmokymo metu samdiniai dėvi ne uniformas, bet užsienietišką aprangą. Savieji juos laiko užsieniečiais studentais, o su užsieniečiais, besimokinančiais Maskvos universite griėžtai uždrausta bendrauti ar susipažinti". /V/.

Aprašomas iš Afganistano sugrįžęs karininkas, kuris skundėsi savo likimu. Jį erzino tai, kad jis dalyvavo viešoje intervencijoje ir siuntė kareivius "gėdingai mirčiai". Jį pykino, kad jam žadėjo sugrįžus pusę algos išmokėti "certifikatais", o užmokėjo rubliais: "O ką gi už juos nupirksi?" - klausė jis. Kitas, pulkininkas, vykdamas į Afganistaną gyrėsi, kad sugrįžęs jis įsigys Fordą - Volgą jis jau turįs...

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už išlikimą Kanadoje!
Pour la libération de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS NL SPAUDOS BENDROVĖ,
Redaguojama Redakcinė Kolegija

Telefonas: (514) 366-6220.

Second Class Mail Registration NO. 1952 Return postage guaranteed.
Postage paid at Lehigh, P.Q. Published by The Independent Lithuania
Publishing Co. at 7722 George Street, LaSalle, P.Q. Canada. H8P 1C4.

Metinė prenumerata Kanadoje - \$12.00, visur kitur - \$13.00. Rėmėjo
prenumerata nuo \$18.00

P. A. Bendradarbių ar korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai turi atitikti redakcijos nuomoni. Rankraščiai gali būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra, grąžinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija arba leidykla neatsako.

TARYBINĖ MOTERIS

IŠ: A U Š R A nr. 21

"Aš turiu teisę į darbą ir ja mielai naudojuosi. O kaip gi kitaip?"

Aš - mūrininkė. Statau namus. Nešioju plytas... Mano draugės irgi nevengia fizinio darbo. Moterys iš vyrų jau perėmė kastuvą, kirstuvą, keltuvą, dar neatgyvenusį vežimėlį... Jos stato pastatus, asfaltuoja kelius, kloja šaligatvius, nešioja statybines ir nestatybines medžiagas. Ir nieko čia nuostabaus! Juk ačiū partijai ir tarybinei vyriausybei, moterys turi lygias teises su vyrais. Pagaliau, ištiesus šimtmečius dirbę fizinį darbą, vyrai gali ir pailsėti. O kam jiems persistengti, jei moterys turi lygias teises.

Dažnai galvoju, kad namų apyvoka, vaikų auklėjimas ir jų priežiūra - irgi darbas. Atsakingas darbas! Tai tiesioginė moters prievolė ir pareiga. Tačiau tuojau vėju lauk iš galvos šį supuvusio kapitalizmo ideologų teiginį. Partija ir vyriausybė visa tai neskaito darbu. Tai kas yra darbas Tarybų Sąjungoje?

Darbas - tikslinga, valstybei naudinga žmogaus veikla, reikalaujanti protinių ir fizinį jėgų. Jeigu moteris skalbia, verda šeimynai valgi, prižiūri vaikus, siuva, mezga, lopo, ji valstybei nesukuria materialinių gėrybių. /O kas sudaro valstybę- ar ne žmonės? Ši pastaba pridėta supuvusios kapitalistės /o. Vadinasi, čia ne darbas, o tarybinės mpters laisvalaikis. Jeigu moteris prakaitytus ir pilnus nuovargio šeštadienius bei sekmadienius palieka kolektyviniame darže, čia - jos poilsis. Jeigu moteris, negalėdama sudurti galo su galu, priversta savo sutaupytą laisvalaikį ir pavogtu nuo miego laiku ką nors už pinigą numegsti, pasiūti arba perrašyti mašinėlė, čia skaitoma chaltūra.

Taigi, partijos ir tarybinės vyriausybės manymu, darbas - valstybei atiduotas arba už skatikus parduotas laikas. Aš statau namus. Vadinasi, savo darbu irgi padedu artinti šviesų komunizmo rytojų...

Retkarčiais pagalvoju, kaip tame supuvusiame kapitalo pasaulyje moterys - vergės gyvena? Ir čia pat išlenda kita mintis - o būtų visai neblogai, kad ir pas mus, laisvoje Tarybų žemėje, išlaisvintoms moterims bent mažytę vergovę įvestų: nereikėtų taip sunkiai dirbti."

Čia mūsų supuvusio kapitalizmo išnaudojamų moterų meditacijai... Mūsų, kurie ir kurios pradedame besiskųdami gyvenimo sunkumais, prarasti proporcijas ir saiką. Dažnai padėjuojam, kaip sunku gyventi. Dažnai - net neatlieka lietuviškai veiklai ar spaudai tų kelių dolerių... Medituokime.

E.K.

IR GERAI, IR BLOGAI... nuomonės, laišškai, atgarsiai

KALBĖKIME APIE LAISVĘ!

Vienas mūsų skaitytojų išreiškia susirūpinimą, kad apie tautų laisvę per daug kalbame tik savo tarpe. Jis rašo:

"Kalbėti apie laisvę niekuomet nėra per anksti arba per daug.

Labai liūdna ir gaudu girdėti žmones pradedančius kalbėti apie laisvę tik tuomet, kai jos netenka.

Stebint atskiro žmogaus gyvenimą nesimato didelio entuziazmo ir supratimo kad norint išlaikyti arba atgauti prarastą laisvę, reikia didesnių pastangų ir pasišventimo. Šiandien, mes visi kaip vienas, turime rūpintis ir kalbėti apie laisvę tiems nerūpestingiesiems šio kontinento gyventojams, kad laikas yra atėjęs kalbėti ir rūpintis tautų laisve. Kas jos negina, tas nėra jos vertas.

Jeigu mūsų tėvai mirė, 2 psl.

kad mes laisvi gyventume, tai mūsų pareiga yra ginti laisvę, kad mūsų vaikams ateityje nereikėtų vergauti.

Gyvendami šioje laisvių šalyje, galime aiškiai matyti komunizmo vadovų didelį norą užvaldyti visą pasaulį ir primesti savo valią likusiam laisvam žmogui. Tai sudaro maždaug vieną penktadalį visos žmonijos. Šitas laisvas penktadalis ir yra pats kiekiausias riekšutas, į kurį kiekviena meška gali nulaužti savo dantį.

Žmonijos istorijoje randame daugelį buvusių stiprių valstybių, žiaurių despotų ir įvairių gobšų valdovų, kurie stengėsi pavergti daugelį mažesnių tautų bei valstybių. Šiandien tų despotų kaulai trūnyja ir tos buvusios stiprios galybės yra labai menkos arba visai išnykusios.

Mes matome, kad laikas keičia mūsų žemės valdžias ir galybes ir kas vakar bu-

JAV vyriausybės vietos perimtos rinkimus laimėjusių respublikonų. Žmonės mano, kad nauja administracija gali beveik nuo pirmos dienos padaryti stebuklus. Krašto ir gyventojų laimei, jokia valdžia negali nieko greitai įvykdyti. Šiuo būdu kraštas pergyvena tik staigias emocijas, o ne tikrojo gyvenimo pakaitas.

Prezidentas Reagan'as skelbia savo mintis ir planus. Jo pareiškimai turi įtaką žmonių galvosenai, bet pačių planų įvykdymas gyvenime yra daug lėtesnis, negu prakalbos.

Imkime, pav., valstybės biudžetą. 1981 m. išlaidos buvo net ik pramatytos 1979 m. pabaigoje, bet ir pereinamais metais patvirtintos. Kongresas jų nekeis. 1982 m. biudžeto pasiūlymai buvo 1980 m. gruodžio mėn. prez. Carter'io patvirtinti ir šių metų bėgyje jie bus svarstomi JAV Kongrese. Kongresas gali juos šiek tiek pakeisti, bet didelių sukrėtimų negalima laukti, nes jokia ministerija nėra pasiruošusi vykdyti didelių posūkių - tam nėra žmonių, nėra ir priemonių. Išvadoje, pirmus du metus naujai išrinkto prezidento Reagan'o įtaka į krašto ekonomiką pasižymės labiau kalbomis, nei faktais.

Iš tikro, abu prezidentai, Carter'is ir Reagan'as, savo kalbose pabrėžė reikalą mažinti valstybinių išlaidų deficitus. Prez. Reagan'as rinkiminėje kalbose pažadėjo 3 metų bėgyje sumažinti gyventojams pajamų mokesčius 30%. Jeigu JAV Kongresas tokį pasiūlymą priims, valstybės deficitas padidės bent tiek pat nuošimčių, t.y. apie 50 milijardų dolerių! Jau dabar yra laukiama, kad 1981 m. pajamų trūkumai sieks apie 60 milijardų dolerių. Todėl reikia labai abejoti, kad tokie drastiški mokesčių sumažinimai galėtų būti įvykdyti. Antra vertus, jeigu tai ir būtų padaryta, apyvarta krašte pradėtų didėti tik dar kitą, t.y. 1982 m. bėgyje, o gal ir vėliau. Atsiet, pažadas mokesčius sumažinti, atrodo, negalėjo būti ir nėra rimtas.

Reagan'as savo rinkiminėje kampanijoje pažadėjo panaikinti jAV pardavimo apribojimus Sovietų Sąjungai,

KO VERTI PAŽADAI?

LAIŠKAS IŠ WASHINGTON'O

L. K a s u l i s

tačiau dabar jis kalba, kad gal šlapiojimą reikėtų tęsti, kaip buvo prezidento Carter'io laikais patvarkyta... Reagan'as yra taip pat pasakęs, kad valstybės aparate yra per daug tarnautojų ir jis žadėjo jų skaičių smarkiai sumažinti. Gruodžio mėnesyje, tačiau buvopanešta, kad šis patvarkymas neliess karo žinybos. Iš tiesų, Reagan'ui valdant Kaliforniją, valstijos tarnautojų skaičius ne mažėjo, bet didėjo. Kai valdžia kišasi į vis daugiau reikalų, kai gyventojų skaičius didėja, tarnautojų skaičiaus didėjimas neišvengiamas.

Į rinkiminių pažadų vykdymą galima pažūrėti ir iš grynai praktiško vykdymo taško. Pirmas prez. Reagan'o rūpestis bus pakeisti apie 3000 prez. Carter'io patikėtinių savo pareigūnais. Vien ministerijų atranka Reagan'ui truko apie du mėnesius laiko. 3.000 pareigūnų suradimo, jų įvertinimo ir priėmimo į darbą klausimas užsidels kelis ar net

keliolika mėnesių. Dar daugiau laiko praeis, iki naujai paskirti ir darbo sąlygų bei aplinkos nepažįstą susipažins su savo teisėmis, savo paskirtimi ir darbo metodais. Šių nelengvų mėnesių tekmeje JAV gyvenimas turės tęstis, kaip visuomet kad vykų. Šios pareigos tenka žemesniems tarnautojams, kurie visuomet bando dirbti taip, kaip jie dirbo. Kiek galėdami, jie stengsis taisyti savo naujų viršininkų klaidas ir, tuo pačiu, mažins jų įtaką gyvenimui. Taigi, nors viršūnėse visi atsakinės savo naujiems viršininkams pritariančiai, valstybės aparatas tęs savo darbą, stengdamasis padaryti kuo mažesnius pakeitimus.

1981 m. įpusėjus, o greičiausiai 1982 m., JAV Kongresas sulauks naujų pasiūlymų iš prez. Reagan'o ir jo patarėjų. Yra gerai žinoma, kad įstatymdaviai niekuomet neskuba. Galop, kiekvienas naujas įstatymas, jeigu jis yra reikšmingas, paliečia įvairiausias spaudimo grupes. Rinktiems atstovams

yra svarbu, kad nei jis, nei jų partija per daug neišsipyktų juos išrinkusiems balsuotojams.

Štai kodėl joks naujas JAV prezidentas negali per pirmus du metus padaryti didelių pakeitimų krašto gyvenime. Tretieji ir ketvirtieji metai, gi, turės būti skirti ištikimam balsuotojams, nes JAV gyventojai paprastai pasitiki ne tiek valdančią partiją, kiek renkamu kandidatu, kuris, nugalėjęs savo oponentus, stengiasi sudaryti sau ištikimų partijos darbininkų branduolį. Šiuo būdu, kas keturius ar kas aštuonis metus JAV partijos būna beveik iš pagrindų "perstatomos". Po Vietnamo, po prez. Nixon'o Watergate skandalo, po kelis metus besitęsiančios bedarbės ir ekonominio problemų su didėjančia infliacija, negalima tikėtis, kad prez. Reagan'as gali būti tikras savo perrinkimu 1984 metais. Jau vien dėl to jis turės būti atsargus ir kantrus. Padaryti rinkiminiai pažadai, gi, visuomet daromi sekant lietuvišku posakiu: pažadėsi - patiesysi, neišpildysi - negrišysi...

Seime dalyvavo p. Venskuvienė iš Prancūzijos ir Z. Juras iš Anglijos

P A S I B A I G U S S E I M U I

Baigiantis VLIKo Seimui Toronte, atidarant paskutinę sesiją, jau buvo sėkmingai savo darbus baigusios komisijos. Mandatų Komisija nustatė, kad Seime teisėtai yra atstovaujamos visos VLIKą sudarančios 15 organizacijų, su 44 turinčiais balsuoti teisę atstovais. Rezoliucijų Komisija irgi pasiūlė priimti eilę nutarimų:

- a/ dr. K. Bobelio pranešimu, kad užmegsti santykiai su Europos Tautų Parlamentu ir kad tie ryšiai bus plečiami ir stiprinami;
- b/ VLIKo Tarybos Politinė Komisija svarstys planą informacinei veiklai "visais kanalais";
- c/ padėkota VLIKo Valdybai;
- d/ raginama išlyginti pasireiškusius nesklaidumus su PLB;
- e/ speciali Komisija Valdybai įteikė studiją ryšium su Lenkijos krize. Mažosios Lietuvos atstovai taipgi įteikė Valdybai siūlymą ryškiau nušviesti reikalavimus dėl Lietuvos vakarinių sienų.

Po įvairių diskusijų rezoliucijos su atitinkamais pataisymais buvo Seimo dalyvių priimtos ir pavesta VLIKo Valdybai jas galutinai suredaguoti, kurios vėliau bus paskelbtos spaudoje.

Seimą uždarė pirm, dr. K. Bobelis, kuris gražiai padėkojo Seimo Komiteto p-kui dr. A. Pacevičiui ir nariams inž. H. Lapui ir A. Firavičiui už jų nepaprastai didelį pasišventimą surengiant šį taip sėkmingai praėjusį seimą. Taip pat padėkojo visiems Kanados ir pasaulio lietuviams bei lietuvių spaudai už VLIKo darbų rėmimą, Seimo dalyviams bei prelegentams už aktyvų dalyvavimą suvažiavimo darbuose. Seimo nutarimai bus paskelbti vėliau.

/ELTA/

širdžius sveikinimus... Su šiais sveikinimais kartu siunčiu ir vieną kitą gal įdomesnį įvykių eigos autentišką dokumentą/vienaip ar kitaip, dokumentas lieka dokumentu ir jis pats gal dažnai pasako daugiau, kas būtų norima pasakyti, bet gal ir nedrįstama..."

1. Viena foto kopija rodo kad pasirašiau sutartį su leidykla dėl tos savo knygos čia Brazilijoje, kurios 25.000 egz. buvo kaip lašelis į kibirą - dingo. To pasėkoje dabar leidžiama tik... 50.000 tiražu. Kartu sudėjus, tai 75.000 egz. Manau, dar nė vienam lietuviui autoriui taip nepavyko. Knyga vadinasi Um Reino Clandestino Na Amazonia.

2. Dokumentas rodo, kad buvau pagerbtas mūsų laikraščio Folha Nordeste, kur tarp visų kitų didžiųjų 1980 m. sąraše pateko ir mano vardas./pridėta fotokopija/.

KĄ GALI PADARYTI VIENAS ŽMOGUS?

Iš Brazilijos mums rašo: "...Būnant dar gyvam ir šiek tiek kaip esamos sąlygos leidžia, aš ir vėl iš Brazilijos siunčiu savo Jums nuo-

3. Priedu siunčiu spaudos Brazilijoje 1935 m. Kaip žinote, čia visuomet esu paminėjęs ir mūsų Biržėlinius įvykius ir invaziją 1940 m. ... Kai ateina tie didžiųjų popierių išleistu atsišaukimu į brazilus, siekiančiu 10.000 egz. Per tai ir aš patekau per kelių dienų programą į visas TV stotis. Atsišaukimams ir tiems, kurie šaukimas išleistas minint pasistengė paminėti viską... M. Laupinaitis, Brazilija. NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

• Prancūzų Žurnalistai Susitinka Su KGB Afganistane •

/ Prancūzijos televizijos žurnalistai Francois Missen'as ir Antoine Darnaud'as peržengė sieną Pakistane ir perėjo į Afganistaną praeitos vasaros pabaigoje. Jie buvo suminti ir įkalinti. Šiame straipsnyje jie atpasakoja kai kuriuos įvykius. Straipsnis buvo atspausdintas Montrealio dienraštyje "The Gazette", š. m. sausio 17 d. Vert. b.n./.

Mus išdavė Antoin'o kojos nykštys. Kai ginkluotos mašinos staiga apsupo Kandahar mieste namą, kuriame mes slapstėmės 12 dienų, beliko mums tik pasislėpti po lovomis ir nuleisti iki žemės jų apklus. Galimybės išsprukti nebuvo. Jie žinojo, kad mes ten esame. Kas nors pranešė apie mus, pastebėjęs Antoin'ą už lango fotografuojantį pravažiuojančius sovietų tankus 300 jardų atstume nuo tos vietos.

Antoin'as turėjo laiko tik sugriebti kameras, filmą ir išeiti iš savo maišą. Aš pačiupau magnetofoną, juostelės ir užrašus. Nėrėm po lovomis, ir įsiveržė 3 vyrai, ginkluoti šautuvais. Buvo pasiruošę paleisti kulkų lietu, kai vienas kareivių pastebėjo Antoin'o nykštį kyšantį iš palovio.

Nuplėšęs užklotą nuo mano bičiulio lovos, atrado ir drebantį Antoin'ą. Supratęs, kad ir mane tuoj pat suras, išlindau ir aš. Bet, dar nespėjęs pilnai atsistoti, šautuvu buožė trenkė man į raktikaulį ir į skilvį. Aš sukritau.

Baisiai išbalusiam Antoin'ui rišo rankas už nugaros juodu turbanu. Kareivis spardė mane į šonkaulius ir išstūmė į gatvę. Čiastovėjėbesityčiojanti minia ir zujo ginkluotos mašinos.

Mus priplojo prie karinio sunkvežimio. Buvome apsupti paruoštų šautuvų ir šauksmų. Šautuvų buožės nepaliaujamai daužė mums pečius ir pagal inkstus. Iš pakeltų į mus veidų – spjaudymai. "Jie mus nugalabins. Tegul tik greitai, be kankinimų", – galvojau, žinodamas, kad Afganistane mėgstama priešus užkasti gyvus, arba nuplėšti gabalais nuo jų odą.

"Jūs CIA. Jūs amerikoniai. Jūs žudote!"

Nieko nepadėjo mano aiškinimas, kad Antoin'as ir aš priklausom reporterių sąjungai, kad mes žurnalistai, ne šnipai. Už tai mane tik apspjaudė. Minia vis didėjo, spardydama ir mėtydama akmenimis į mane. Mane įmetė į sunkvežimį, kur atradau Antoin'ą. Jo dešinė akis buvo

užtinus. Jie mus pastatė ant kojų, prie 15 metų amžiaus sargybinio su šautuvu ir apmėtymas akmenimis toliau tęsėsi.

Sunkvežimis pajudėjo ir nuvažiavo į barakus. Saulė kepino. Buvo 2 val. p.p., spalio 9 d., 1980 m.

Mūsų laukiantis parašutininkų karininkas buvo sovietas. Jis įsakinėjo afganų kareiviams, atsisakydamas kalbėtis su mumis ir kalbėjo rusiškai su vergiškai nualinkiu afganų komendantu, kuris mus čia atgabeno.

Pirmasis tardymas vyko prancūzų kalba. Po eilinių klausimų, elegantiškai apsirengęs civilis pasakė mums, kad jeigu mūsų istorija pasitvirtins, mus išleis už 3-jų dienų ir mes būsimė traktuojami, kaip kareiviai. Nors ir saugojami 4-ųjų kareivių, ginkluotų su "kalašnikovais", mes tą naktį kietai miegojome.

Paslėptas skutimosi peiliukas.

Sekantį rytą su kitais įtariamaisiais skridome Antoinov-24 lėktuvu į Kabul'o miestą. Čia, šautuvų buožėms padedant, buvome sugrūsti į mašiną. Pravažiuojame pro MIG-ų, Antonov'ų, bombonešių ir helikopterų ištisus miškus. Visi buvo pažymėti raudonomis žvaigždėmis. Ginkluoti sovietų kareiviai, šviesiaplaukiai, stambūs, trumpai apkirptais plaukais buvo visur. Nors Antoin'as ir aš ir norėjome pamatyti Raudonąją Armiją, bet ne iš taip arti...

Prie aerodromo kabineto, kur mus dengė kulkosvaidininkas, minia šaukė: "Jūs CIA, CIA žudo, jūs žudote". Vienas afganas kerštingai rėkė: "Poul-I-Charki".

Mane nupurtė šiurpas. Poul-I-Charki yra vienas pragaistingiausių kalėjų mūsų pasaulyje. Čia Afganistano prezidento Hafizullah Amin /vėliau sovietų nužudyto/ buldozeriai užkasdavo gyvas aukas. Jo sargai praktikuodavo "nurengimą", pačią žiauriausią kankynę: auką už rankų prirakinavo prie lubų, kojas pririšdavo prie kėdės. Su peiliuku egzекutorius įpjaudavo 3 milimetrų gilumo pjūvį aplink juosmenį. Po to, suėmus odą, dviem pirštais plėsdavo ją į viršų. Agonija užtrukdavo ištisą valandą. Įvairias agonijas yra atnešę ir "kultūringieji", "pažangieji", "broliškos meilės tautos" skelbėjai-sovietai. Ne vienas ir lietuvis jų sadizmo yra paragavęs. Žinome apie tai, nes yra išlikusių ir atsidūrusių laisvame pasaulyje. Kada aprašysime juos?/.

Naktį mus vežė per Kabul'ą į užmiestį, vis trukdant važiuoti nesibaigiančioms rusų ginkluotoms vilkstinėms.

Galų gale sustojome ties prožektoriais apšviestu aptvertu kiemu. Tai buvo Poul-I-Charki. Antoin'as sušnibždėjo: "Ar mes išeisim kada iš čia?" Jį ir save ramindamas, sumurmėjau: "Žinoma". Vienintėlio, ko bijojau, tai – kankinimo. Todėl buvau paslėpęs skustuvo peiliuką afganistanietišku savo kelnų siūlėje.

Mus labai brutaliai apjieskojo ir nuvedė į celes. Aš vos galėjau užlipti į II-ą aukštą ir vėl žemyn, 30 jardų ilgio koridorium paeiti. Jo sienose buvo eilės aprūdijusio plieno durų. Per savo celės akutę mačiau priešais, kitoje pusėje Antoin'o apvalų veidą, prispaustą prie langelio.

Vėliau, žiūrėdamas pro savo celės du mažyčius langelius į kiemo pusę, pastebėjau du buldozerius prie pastato sienos. Šiaubas apėmė mane. Girdėjau, kad šiame kalėjime kankintojai paimdavo vidurnaktį kalinius, surišdavo kojas ir nustumdavo į duobes, iškastas popietį prieš tai. Po to užversdavo šviežią žemę. Aš išvaikščiojau savo celėje visą naktį. /Kiti mums žinomi "kultūrininkai", net "kulturtraegeriais" pasivadinę, naudojo panašų metodą tautos "sutvarkyti"/.

Kai kalėjimo prižiūrėtojai sužinojo, kad mes laikomi svarbiais belaisviais, esame "apmokami JAV-bių imperializmo" – jie mums dietą nustatė iš vandens, pasenusios duonos ir įžeidinėjimų. Kartais duodavo suplėkusią ryžių arba morkų iš mirkusių sūdytame vandenyje. Žiurkės užbaigdavo, ko aš negalėdavau suvalgyti.

Vieną rytą atvyko komendantas, sakydamas, kad mane nuveš atgal į miestą. Lauke, apsvaigęs nuo gryno oro, nualpau. Sargybinis pagriebė mane ir perdavė kareiviui. Važiuojant mašina jis nusišypsojo ir pasakė: "Jūs franka. Rytų".

- Laisvas?

- Taip.

Jis nykščiu imitavo skridimą lėktuvu. Pasijutau atgijęs. Buvau pamiršęs, kad Afganistano valdovai yra sovietai, ir kad joks politinis kalnys nepaleidžiamas, kol nepereina per KGB rankas.

Kai afganų sargybinis vedė mane į vyriausią KHAT' afganų slaptosios policijos, dabar KGB- būstinę, galvojau, kad Antoin'as ir aš būsimė paleisti. Praėję sovietų kareivius su statytais "kalašnikovais", leidomės žemyn, tamsiais koridoriais, kur galų gale sustojome ties metalinėmis durimis. Dar ir tuomet galvojau, kad tai yra paskutinis etapas į laisvę. Spyris iš užnugario į šoną užbaigė mano svarstymus ir pagreitino atsiradimą purvinoje, slegiančioje celėje.

/ bus daugiau /

Kanados Vakaruose

ISPŪDŽIAI ALBERTOS IR BRITŲ KOLUMBIJOS PROVINCIJAS APLANKIUS

Z. PULIANASKAS

/tesinys/

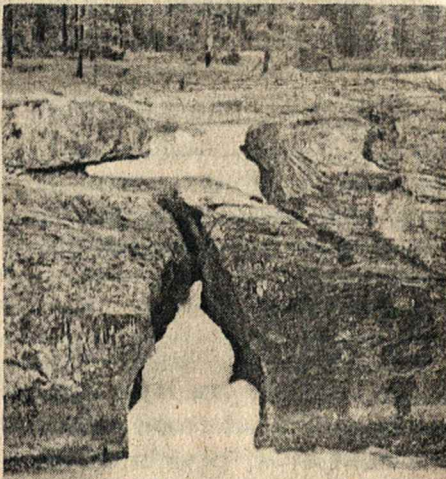
Truputį ir istorinių žinių. Šis gėlynas įkurtas 1904 metais, vyro ir žmonos R. P. Butchart, Portlanto cemento gamybos pionieriaus Kanadoje, kurį pradėjo gaminti šioje vietoje. Jo žmona didelė grožio mėgėja, pataro savo namų aplinką pagražinti gėlėmis, medeliais ir krūmokšniais. Abu daug keliaudami po pasaulį prisirinko įvairios augmenijos savo sodui puošti. Po pirmo sekmingo bandymo, gėlių auginimą išplėtė. Pradėjo jas auginti cemento reikalams iškastose duobėse, kurioje dabar yra vadinamas nuskenęs Sodas. Šie savininkai yra mirę, gėlyną tvarko jų vaikaičiai.

BRITŲ KOLUMBIJOS SOSTINĖJE

Šios dienos kelionę baigėme atvykę iš Butchart gėlyno į Victoria miestą, Britų Kolumbijos sostinę, kuri esanti angliškesnė ir už pačią Angliją. Sostinė provincijos inkorporuota 1862 metais. Jai vardas parinktas pagerbiai Anglijos Karalienę Viktoriją.

Jausdamiesi kiek pavargę, nutarėm niekur daugiau nevažiuoti, o norintieji ir galintieji dar pavaikščioti po miestą, galės tai padaryti pagal savo norą. Užėmę nurodytus kambarius viešbutyje, kiekvienas veikė pagal savo planus. Kiek apsispratus su nauju kambariu, išėjau pasiivaikščioti gatvėmis, susipažinti su miestu. Eidamas dairiausi kaip atrodo pačios gatvės, pastatai, kokios parduotuvės. Susidariau įspūdį, kad gatvės labai švarios, gyventojai dideli gėlių mėgėjai. Prie kiekvieno didesnio ar mažesnio pastato yra mažų gėlių darželiai. Net prie gatvių apšvietimo lempų kabo gėlių pintinėlės. Tokių papuošimų iki dabar nebuvau dar niekur pastebėjęs. (Autorius būtų tokias matęs vasaros metu, atsilankęs Montreale. Red.). Iš žinomų parduotuvių pavadinimų, radau ir Eaton'o. Užėjus pasižiūrėti, kaip atrodo sostinės mieste šioji parduotuvė, kurią dažnai lankau būdamas savo namuose. Apėjau visus tris jos aukštus, bet nieko naujo neradau, išskyrus suvenyrus pagal šio krašto gamtovaizdžius ir papročius. Kitoje gatvėje pastebėjau parduotuvės užrašą "from Poland". Įdomu buvo pamatyti kokios čia bus prekės iš Lenkijos. Užėinu. Patalpa nedidelė, lentynose mabosi nedaug vasarinių medžiagų ritinių. Tik nemažai rankdarbių audinių, puošti gyvenvietėms, įvairios kosmetikos reikmenų, lėlių taut. motyvais pagamintų, lenkiškų madų žurnalukų, atviručių, pašielių, plunksna-kočių ir kitų smulkių prekių. Pirkėjų radau tik dvi moteris ir mano buvimo laiku niekas daugiau neužėjo. Kaip jlems sekasi prekiauti, nedrįsau paklausti. Užėjęs į restoraną užkandau pavakarių ir tuoj grįžau į viešbutį. Viešbutyje pasiruošęs ryt dienai aprangą, vėl išėjau į miestą, nes dar buvo nevēlu. Išėjęs pagrindinę gatvę netoli prieplaukos pastebėjau Londono Vaško Muziejų, kitoje gatvės pusėje Parlamento Rūmų ir dar toliau – Provincijos Istorijos Muziejų. Niekur neužėjau, palikdamas tai ryt dienai, šeštadieniui. Grįžęs į viešbutį, paskaičiau naujos spaudos, T.V. aparate porą programų ir po paskutinių vakarinių žinių, nuėjau ilsėtis.

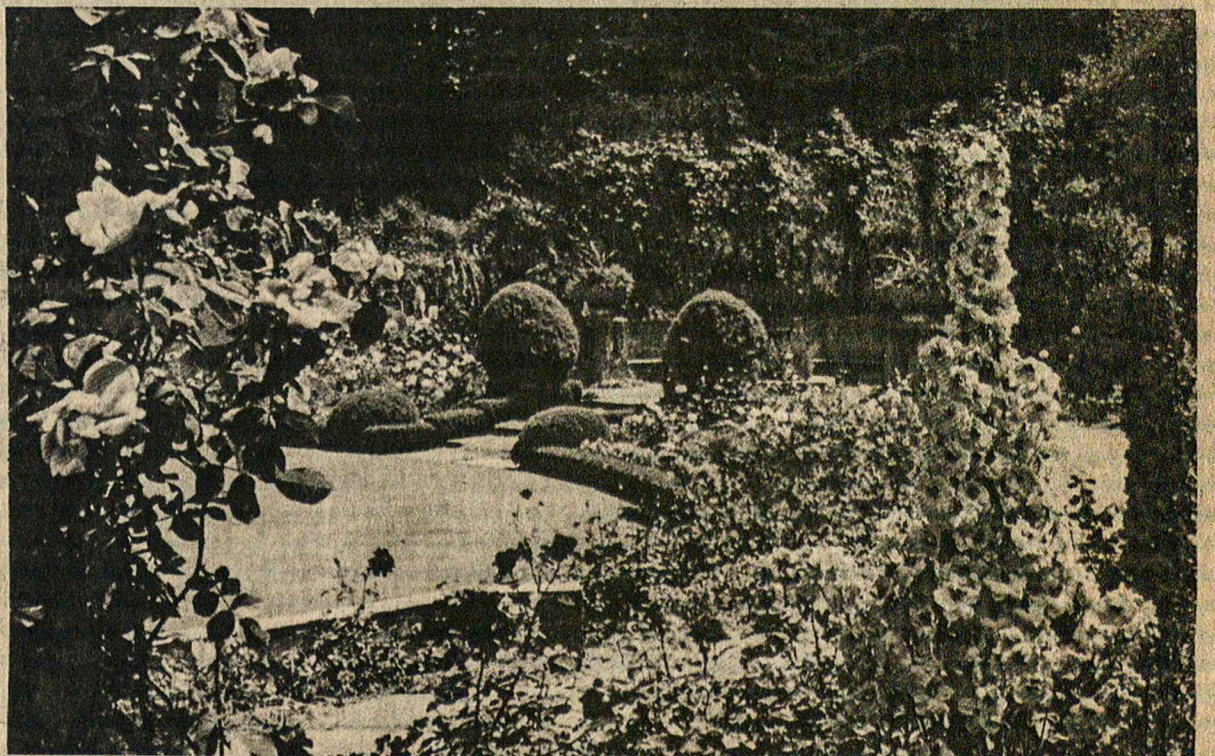
1981.1.30

Gamtos tiltas

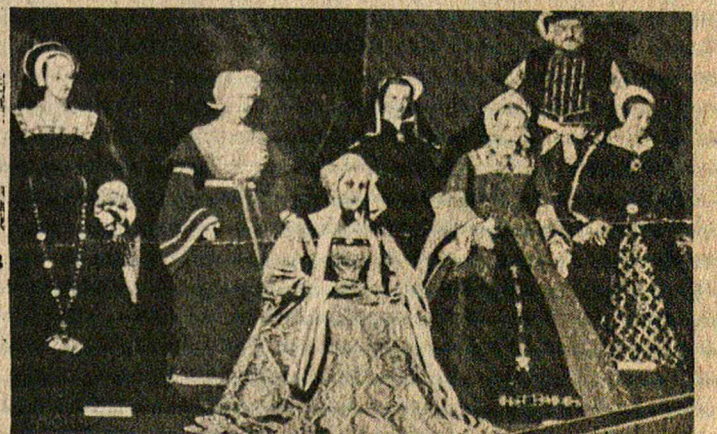
Kitą dieną apie 9 val. ryto, autobusu išvykome apžiūrėti iš tolo žymesnes miesto vietas, niekur nesustodami. Pavažinėję apie porą valandų tik pro autobuso langus stebėjė kas buvo įdomesnio, grįžome viešbutin. Po to vėl visi vaikščiojo kur kam patiko, o po pietų viešbutyje, apie 3 val. išėjau miestą aplankyti tas vietas, kurias iš vakaro buvau pasiskyręs. Pirmuoju taikiniu buvo Londono Muziejus. Kasoje sumokėjau 5 dol. ir pro nedideles duris buvau įleistas į patį muziejų. Pačiame fronte trikampio formos pakėlime, sėdėjo Karalienė Elzbieta II su karališka apranga. Už jos pečių jos vyrai ir sūnus Charles, o už jos pečių – karalienės dukra Anna su vyru. Karalienė Viktorija ir už jos – Karalius Henry su savo šešiomis žmonomis. Apžiūrėjęs karališką šeimą, pasigedau daugiau jos narių. Išeinant buvo paaiškinta, kad vėliau bus jų daugiau. Sako, šimtą jau pridėta 10 naujų figūrų. Dešinėje ant grindų stovėjo generolo Eisenhowerio ir prezidento Truman'o figūros. Prie jų užrašas: II-jo Pasaulinio Karo laimėtojai. Pagalvojau, kad II-jo Pasaulinio Karo laimėtojai yra Kremlius "Karaliai", todėl kas nors irgi čia turėtų būti... Toliau stovi JAV prezidentų figūros: Johnson'as, Nixon'as, Carter'is ir Kanados min.pirm. Trudeau. Prie pat sienos dar trejetas figūrų be užrašų, tačiau galima spręsti iš jų kūnų padėties, kad kažkas tragiško įvykę... Dar toliau – generolo DeGaul ir jam iki juosmens, uniformoje – Napoleon'as I. Kitame pasienyje matėsi įvairių profesijų buvę žmonės, kaip Einšteinas, Leonardo da Vinci, Mark Twain'as, Voltaire, Dickens'as, Shakespeare'as ir dar kiti. Kitame kampe Cezar'is ir Kleopatra. Netoli jų užrašas: "Romanso interliudas". Kleopatra maudosi vonioje, o prie jos užrašas: "Pasaikykite, kad jos nėra (namuose)". Šiais metais muziejus papildytas naujomis figūromis: Elvis Presley, Bob Hope, Bing Crosby, Pop. Jono Pauliaus ir dar kitų. Atskirame kambaryje Kristaus Paskutinė Vakarienė. Dar šis tas yra ir vaikams pamatyti: kaikiurių pasakų epizodai figūrų formoje ir kt. Muziejuje yra 166 figūros. Jos visos aprenktos atatininkamo laiko aprangomis.

Parlamento Rūmuose visur dominuoja prabanga: atskiruose kambariuose – raštinės, pasitarimų ir privačių už-eigų vietose – daugiausiai Parlamento susirinkimo salėse, net koridoriuose. Rūmai gana dideli.

Iš Vaško Muziejaus:

Karalius Henry su savo 6-iomis žmonomis.

Sekanti užeiga buvo Provincijos Istorinis Muziejus. Pirmame jo aukšte raštinės, suvenyrų parduotuvė. Centr. salėje stovi pusnuogis indėnas, už jo nugaros laivas su indėnų šeima skuba plaukti į svarbų įvykį jų reikalais, 1789 metais. Į antrąjį aukštą užvažiuoji ilgais elektriniais laiptais. Šioje salėje sienų iškirtimuose atvaizduoti miško gyventojai pačiame miške. Pav. viename kampe stovi dvi stirniukės tarp kelių įvairaus storio eglų. Kitame – milžinas momutas. Dar toliau, juoda meška atsirėmusi į vieną eglę žiūri į savo vaiką – meškiuką. Kitoje vietoje, tarp kokių 20 eglų miške, žvalgosi keturi briedžiai, dvi stirnos ir medyje pora voveraičių. Eglės, miško žemės danga, žinoma, ir žvėrių iškamšos labai natūralios. Taip, kad stovėdamas prie šių vaizdų, gali jaustis esąs tikro miško pakraštyje. Domėjaisi iš kokios medžiagos taip natūraliai padarytos eglės. Pasiekęs ranka truputį delnu pavadžiojau po paviršių, atrodo, turėtų būti skarda. Kitoje vietoje didelis mėlyno vandens ežero kampas, balto smėlio pakraštys – paplūdimis. Artį vandens stovi keli spalvoti ir pilki paukštukai, kartais sugieda giesmę. Trys labai dideli akmenys. Arti jų guli po vieną jūros gyvūną, atrodo, kad jūros šunys. Visą tai matai stovėdamas prie akmenų tvoros. Atrodo, kad horizontas nuo tavo akių kokio kilometro atstume. Tačiau, taip nėra. Paklaustas čia pat buvęs uniformuotas muziejaus pareigūnas, paaiškino, kad tai yra tik paveikslas nuo šios akmenų tvoros, apie 15 pėdų ilgio. Dar pridėjo, kad šių natūralių vaizdų sudarymas provincijai labai brangiai kainavo.

/ b.d./

3 psl.

ARTĖJA SIDABRINĖ LIETUVIŲ

OPEROS SUKAKTIS

RUOŠIAMA OPERA – PONCHIELLI "I LITUANI"

Alfonsas Nakas

Nors Chicago's Lietuvių Opera / toliau vadinsiu Lietuvių opera, arba LO/ pirmąją operą pastatė tik 1957 m. ankstyvą pavasarį, bet ji buvo įsteigta ir pradėjo darbą 1956 m. vidurvasarį. Apie Lietuvių Operą susibūrę dainininkai ir teatro meno entuziastai, su džiaugsmu ir pasididžiavimu šiemet švenčia šio vienintelio tokio vieneto 25-rių metų gyvavimo sukaktį. Per tą laiką lietuviškai buvo atlikta apie dvidešimt pasaulinio garso svetimųjų operų, o taip pat publikai parodytos kelios vertingos, skradžiai lietuviškos operos – Chicagoj įvyko jų pasaulinės premjeros. Labai rupiai skaičiuojant, LO surengė 70 – 80 operos spektaklių, kuriuos stebėjo – klausė virš 100.000 žmonių. Drištu spėti, tik mintinai skaičiuodamas, jog visi pastatymai atsiėjo apie du milijonų dolerių. Savo jėgas išbandė kelios dešimtys iškiliausių mūsų solistų iš visos Š. Amerikos. Kiti sulaukė didelio pripažinimo ir garbės / viena tokių – jūsų montrealietė Gina Čapkauskienė /.

Neretai pastatymų augštas lygis stebino ir reiklausius JAV muzikos kritikų, nors dauguma LO solistų duoną pelno dirbdami įstaigose, įmonėse, versluose, o puikūs LO choro dainininkai iš LO negauna nė vieno cento atlyginimo. Lietuvių Opera – tai fenomenas, neturintis sau lygių. Iki šiol ji jau spėjo pergyventi kelias solistų stokos krizes, kelius dešimčiai tūkstančių deficitus / ypač kai statomos lietuviškos operos /, bet visada išėjo laimėtoja.

Skaitytojas jau iš antraštės suprato ką rengiamasi statyti sidabrinės sukakties proga. Belieka truputį plačiau paaiškinti. Amilcare Ponchielli, italų kompozitorius, gyvenęs 1834–86 metais, sukūręs kelioliką operų ir daugybę kitokio žanro muzikinių darbų, labiausiai pa-

garsėjo dviem operom: LA GIOCONDA ir I LITUANI. Pastaroji opera – LIETUVIAI – gimė iš žavios Adomo Mickevičiaus poemos Konradas Valenrodas. Pirmą kartą ji buvo pastatyta Milane 1974 m. ir iš pat pradžių sulaukė tiek publikos, tiek muzikos kritikų teigiamo įvertinimo. Tik pats Ponchielli nebuvo patenkintas, operą perkūrė ir antroji versija, taip pat su dideliu pasisekimu pastatyta 1884 metais. Nepriklausomoje Lietuvoje "Lietuvius" buvo ruošiasi statyti 1940 metais. Libretą išvertė ir jo nesklaidumui išlygino Stasys Santvaras. Deja, dėl sovietų okupacijos premjera neįvyko.

Lietuvių Opera Chicago'je "Lietuvius" stato įprastoje vietoje, Chicago's Marquette Parko Maria High School auditorijoje. Diriguos Alvydas Vasaitis. Jo pavaduotojas – Arūnas Kaminskas. Chormeisteriai – Alf. Gečas ir Emilija Sakadolskienė. Režisūra, jau anksčiau LO pasižymėjusio, amerikiečio David Hicks. Choreografė – Violeta Karosaitė, baletu solistai – Viktoras Barauskas ir Greg Begley. Pastatymo vadovas – Kazys Oželis, o scenos reikalų tvarkytojas – Jonas Paronis. Dekoracijos bus atlaikdintos iš Italijos, Milano, o kostiumai – iš New Yorko.

Poeroje "Lietuviai" dainuos šie solistai: Nerija Linkevičiūtė, Margarita Momkienė, Dana Stankaitytė, Algirdas Brazis, Algis Grigas, Paul Gudas, Bernardas Prapuolenis, Rimas Strimaitis ir Jonas Vaznelis.

Apie du šimtus žmonių į "Lietuvių" pastatymą įkinkiusi LO valdyba turės už visus daugiau pasidarbauti, kad sukaktuviniis pastatymas būtų vertas savo vardo. Valdybą sudaro šie asmenys: Vytautas Radžius /pirm./, Vaclovas Momkus, Irena Navickaitė, Evelyn Oželienė, Algirdas Putrius, Jurgis Vidžiūnas ir Valerija Žadeikienė. Spektakliai įvyks kovo 14, 15, 22 ir 28 dienomis. Bilietai gaunami Vaznelių prekybos namuose, Gift International, 2501 West 71-st St., Chicago, IL. 60629. Tel.: /312 / 471-1424.

Lietuvių Opera laukia svečių iš arti ir toli. Dėl milžiniškų išlaidų, iš Chicago'os "Lietuviai" nebus nuvežti nei į Torontą, nei į kitus aplinkinius miestus.

DĖDĖS JONO TRYS DALYKAI

/Iš neseniai pasirodžiusios P. Gaučio knygos ISPANŲ NOVELĖ/.

/pabaiga /

Apolinaras pajuto, kad kita meilė, sveika, stipri, sunkėsi į jo sielą: žemės meilė, meilė viso kas sava, išvidinis ir tylus džiaugsmas to, kuris valdo, kuris sušyla prie vagos šilimos, kaip sėkla, bedygstanti, beauganti, benešanti vaisių.

– Apie ką aš galvoju? Dėdė Agapitai, tamsta darai mane vyrų. Kaip žvėris įniksiu į laukus.

– Į laukus, į laukus! Jie yra kaip tešmuo...

– Kad matytum kiek dykauoniu išlaiko laukai!

– Aš esu pirmasis. Geriau pasakius, buvau. Dabar esu jau kitas. Man skauda kojas... Veršio odos batai... Mesiu lauką dvokiančią skrybėlę ir nusipirksiu vieną stiprių, pasiūtų, lyg iš kiaulinės odos. Niekad daugiau nebevilkėsiu karnavališku drabužiu. Dėdė Agapitai, paspausk dešinę ir prašyk Dievą, kad pavasarį aš galėčiau valgyti žolę nesulenkdamas kelių.

Negalėjo užmingti, nes perdidelis nuovargis kovojo su miegu. Degė rankų kaulai, išjudinti iš savo įprastinių vietų; nugara buvo patinusi... ir tarp šitų skausmų – kitas, naujas jausmas nuskriaustam padieniui darbininkui, kuris kiekvieną dieną už keliasdešimt niekingų skatikų didina svetimą turtą, žiauriai eikvodamas savo paties sveikatą. Ir kai auštant išgirdo gaidžio giedojimą, jo pareigos ir išžadėjimų skelbė, vėl pamatė gimstančią dieną ir vėl skaudančios trankos nutvėrė švytintį kauptuką, ir šeimininko prakaitas krito kaip palaimintas lietus į dirvą, kuri tartum virpėjo iš meilės ir dėkingumo.

Edmundo ŽIAUBERIO kartono raižinys PALANGOS CIKLAS 4 psl.

Ir taip diena iš dienos užsigrūdino saulėje ir ore, ir juo labiau rambėjo oda, juo gražesni švelnumai ryškėjo viduje.

– Nėra gražesnio už Apolinaro vynuogyną.

– Apolinaro pasėliai patys gražiausi.

– Koks jis laimingas žmogus!

Tokios buvo ūkininkų pokalbių temos. Padieniai gurgėsi tarpusavy norėdami patekti į jo namus, nes ten buvo laikomasi teisybės ir duodamas vyno gurkšnys, ir ten buvo giedama gėdinga giesmelė apie uždarbio mažumą. Jo pavyzdžio skatinami su Apolinaru dirbo sveikieji ir ryžtingieji.

Praslinko žiema ir pavasaris saulė apdengė laukus šventiškus rūbu. Žydinčios pupos pripildė orą tyriausiomis kvaptimis; mėlynavo kviečiai; išdidžiai pagal vėjo taktą lingavo miežiai; fygmedžių pumpurai, plyšdami nuo pirmųjų lapų pastangų, tiesė į saulę savo puikų žalio aukso audinį, ir jau ankstybas žydėjimo kvapas plito kaip malonus ir gaivinantis glamonėjimas.

Atėjo mėginimo diena; diena, kurios bijojo ir gėdė į kurią Apolinaras buvo sudėjęs visus savo gyvenimo didžiuosius troškimus. Pirmą ne gaidžiai sugydo, varpai sugaudė džiaugsmo ir garbės skambesius, kaip vestuvių choro balsai, švėsdami dangaus ir žemės jungtves.

Liucija negalėjo įtikinti tėvą, kad šis bent šią dieną praleistų vilkėdamas švarką.

– Aš uždusčiau.

Ir kadangi ši priežastis jam atrodė pakankamai svari, ją pasitenkino. Su paveldėtu išdidumu apdengė savo šiaurės ašigalio meškos kūną tyriausios drobės marškinius, iš po kurių prasikišo susiviję plaukai, kaip įsike-rojęs vazonas. Apolinarui atėjus, jau ten buvo pusbro-lis Klimakas ir sesuo Belė su savo gausiais vaikais, ūkio darbininkai ir daugelis kaimynų, priviliotų jų virtuvės ir kepsnių kvapų, įžūlių apsirijimo žadintojų.

– Laimingų metų tamstai, dėdė Jonai, ir visiems susirinkusiems.

– Labai ačiū, Apolinarai, To paties linkiu ir tau.

– Štai šios dienos gaidžio išmatos, atrodančios kaip slyva.

Ir neatsiklausęs leidimo, smuko į kiemą ir atsinešė puokštę aguonų, kurias numetė ant grindų.

– Dėdė, Jonai, prašau dėmesio.

Ir vikresnis už paukštį, pasilenkė ir pasiekė žydinčių aguonų puokštę, kurios liepsna prisiglaudė prie jo krūtinės.

– Jeigu tamsta nori, jas suvalgysiu.

– Nereikia. Uždaviniai atlikti tereikėjo pakelti.

– Liucija, paimk didžiausią, kokią tik židinyje rasi, žariją. Štai ji. Dėdė Jonai, tamsta užsidek savo cigarą, ir jeigu nori kitą susukti man, neskubėk: aš nei šokinėju, nei kraipaus, nei pučiu, nei judinu... nes ant delno turiu auksinio pinigų didumo nuospaudą.

– Taip yra! Dabar... teisingai, trys dalykai. O dabar tu, Liucija, apkabink šį smarkuolį.

Smarkuolis nelaukė Liucijos; jis ją apkabino iš visų jėgų.

– Dėdė Jonai, ji iš tikrųjų dabar mano?

– Tavo, vanage. Ir dėkok gaidžiui, tave pagydziau – siam, nes nei man skaudėjo paslėpsniai, nei kas kita.

– Tai...?

– Nebūk asilas, – tarė Liucija. – Tėvas norėjo, kad anksti keltum. Jeigu nebūtum anksti kėlęs, nebūtum galėjęs manęs apkabinti.

Apolinaras garsiai nusikvatojo sveiku, meilingu, stipriu ir laimingu juoku.

– Žinote, ką sapnavau šią naktį? – tarė dėdė Jonas.

– Taigi, kad buvau Amžinuojų Tėvu, ir ši mano karvutė buvo Ispanija ir aš ją atidaviau naujiems žmonėms, neseniai nežinau iš kur atvykusiems su pilnais pilvais, su spindinčiomis akimis, su nuospaudom ant rankų ir kauptukais ant pečių.

Džiugus šauksmas, kaip skardi strėlė perplėšė to ramaus vasaros ryto žydrą orą. Apakinti saulė aukso lietum krito ant padargų; dvi ugniaspalvės peteliškės plazdeno po vėsiu vynmedžių dangalu ir linksmas gaudimas atrodė atsiliepiąs ten, aukštybėse... naujos stiprios rasės triukšmui, kuri žmogiškoje lygumoje plėšė vaisingą meilės vagą.

ATSIŲSTA PAMINĖTI

ISPANŲ NOVELĖ. Ispanų rašytojų Antologija. Sudarė Povilas GAUCYS, 485 psl. Ispanų kalbą žymiausių Ispanijos autorių kūrinių, išleido be šios – dar 11 knygų.

Viršelis – Marytė Barzdomi antologija, tačiau verstaustuvė. Kalbą žiūrėjo domi antologija, tačiau verstaustuvė. Kalbą žiūrėjo domi antologija, tačiau verstaustuvė.

Pranas Razminas. 1980 m. neperžiūrėta nė kalba. At – Pranas Gaučys žinomas rodo neperžengta juodraščio ispanų rašytojų propaguoto – stadija. Kas vertė taip skujas mūsų tarpe, išvertė į bėti? b.

NAUJA SIBIRO KALINIO KNYGA SPAUSTUVĖJE

Buvęs sovietinių koncentracinių lagerių kalinyš Jonas KREIVĖNAS parašė atsiminimų knygą, pavadintą "Mirties Lageriuose ir Tremtyje". Knyga turi keturius skyrius: I. Lietuvoje, II. Mirties Lageriuose; III. Tremtyje – Kazachstane; IV. Sunkus Kelias į Laisvę.

Knygą jau spausdina Mykolo Murkūno Spaustuvė Chicagoje. Neseniai buvo gautas JAV Kongreso bibliotekos numeris.

Knyga bus didesnio formato, apie 300–350 puslapių ir, jei turimos lėšos leis, bus išrašta į kietus viršelius. Iliustruota keliomis fotografijomis ir Pečioros – Vorkutos srities bei Kazachstano žemėlapiams. Parašyta labai vaizdžiai ir įdomiai, kalba taisyklinga, skaitoma lengvai.

Knygos išleidimui ir reikalingų lėšų sutelkimui buvo sudarytas komitetas, kuris kviečia laisvę ir gerbūviu besidžiaugiančius tautiečius paremti šios knygos išleidimą. Aukoję US\$ 100 ar daugiau, bus laikomi knygos Garbės leidėjais; aukoję US\$25 – Garbės prenumeratoriais; tarp \$ 25 ir \$ 100 – knygos rėmėjais. Visų aukotojų pavardės ir aukotos sumos bus paskelbtos knygos pabaigoje. Čekius siųsti adresu: J. Kreivėno Knygos Fondas, 6824 S. Talman avenue, Chicago, Ill., 60629, USA.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

IŠ PADANGĖS MIELOS

/Iš spaudos okup. Lietuvoje ir išeivijoje/Parinko J.P-lis

LIETUVIAI SKALIKAI TURI BŪTI ATAUGINTI

Kaune medžioklės ir žūklės šaudykloje, buvo suruošta Lietuvos medžioklinių šunų paroda.

I ją buvo suvesta penkios veisių skalikų, šešios paukštinių, tiek pat urvinių ir trijų veislių laikų, iš viso apie 500 šunų.

Medžioklinių šunų parodoje dabar vis dažniau pasirodo laiko veisių šunys. Ji, sako, populiaru, ypač medžiojant šernus.

Buvo ir gausus būrys lietuvių skalikų, kaip rašo Valstiečių laikraštis. Lietuviai skalikai yra sena šunų veislė, bet ji neturi pripažinto standarto.

Tiems skalikams atranka buvusi ypač griežta, vis atirasdavo, kad netinka veislei. Tikimasi per atranką atauginti senąją veislę. Tie šunys, kaip rašoma savo puikiomis medžioklinėmis savybėmis vos ne idealiai tinka Lietuvoje.

Tarp kitko, skalikai buvo stambaus sudėjimo, apie 50-60 cm. aukščio, aukštų stiprių kojų, nugara, kaklas, galvos viršus ir šlaunys juodos spalvos, virš akių apskriti juodi taškai. Uodega juoda ilga ir užriesta. Ji labai ištvermingi, stiprūs, pakėlę kiškį ar stirną, varinėja, tol, kol pagauna.

Be abejo, kai priviso įvairių šunų Lietuvoje, tikrasis lietuvis skalikas išsigimė.

AUTOBUSU MEDŽIOJO LAPE

Autobusus, kaip prašo "Tiesa", važiuojo maršrutu Vilnius - Alytus. Važiuojant Daugų miškeliu, ant kelio pasirodė lapė. Tada vairuotojas pasuko autobusą, suvažinėjo lapę ir įsidėjo į bagažinę.

Vairuotojui, kaip prašoma, pateiktas civilinis ieškiny.

DARBŠTŪS LIETUVIAI

Lietuvoje puslaidininkių fizikos mokslininkai yra pranašiausi visoje Sovietų Sąjungoje. Į Vilnių pasimokyti atvyksta mokslininkai iš Rusijos ir kitų sovietinių respublikų. Rugsėjo pabaigoje Vilniuje buvo surengtas puslaidininkių fizikos ir chemijos mokslų simpoziumas, kuriame dalyvavo tos srities mokslininkai iš visos Sov. Sąjungos.

GRĮŠKA BŪDY SUŽEIDĖ KUN. V. UŽKURAITĮ

1980 m. spalio mėn. plėšikai įsiveržė į Griškabūdžio kleboniją, užklupo kleb. kun. Vytautą Užkuraitį bemiegantį, subadė galvą, sužeidė, apipšė. Teko savaitę gydytis ligoninėje Šakiuose.

Buvo sužeista ir šeimininkė. Ji miegojo ant aukšto. Ją nutempė, surišo ir abu su-

žestus palikę, pabėgo.

PLĖŠIKAI UŽPUOLĖ IR KUN. L. ŠAPOKĄ

Kun. L. Šapoka buvo užpultas prieš 3 mėn. savo miegamajame naktį ir žiauriai nukankintas. Piktadariai nepagauti, tačiau įdomu pastebėti savotišką sutapimą: nesenai prieš mirtį jis buvo sovietinėje spaudoje stipriai puolamas.

VILNIUJE - PUSĖ MILIJONO GYVENTOJŲ

Praeito lapkričio 24 d. Vilniuje buvo įregistruotas 500.000-asis gyventojas. Toji garbė teko vilniečių lietuvių Arlauskų naujagimiui sūneliui.

KAI KURIE ARŠŪS LENKŲ KATALIKAI

Lenkų katalikų rašytojas ir politikas Stefan Kisieliewski populiariajame vokiečių magazine "Der Spiegel" be kita ko rašo: "Po to eičiau pas vokiečius ir jiems sakyčiau: mes viską jums atleidiame, net Fridrichą, Bismarką ir Hitlerį. Žinoma, tai neįtikėtina, o gal tik savo vardu kalba? Red. / Užtat, turite tuojau be išsisukinėjimų pripažinti mūsų sienas, nes kaip tik dėl Hitlerio mes buvome išmesti iš Vilniaus ir Lvovo".

TIKĖJIMAS IR ABORTAI

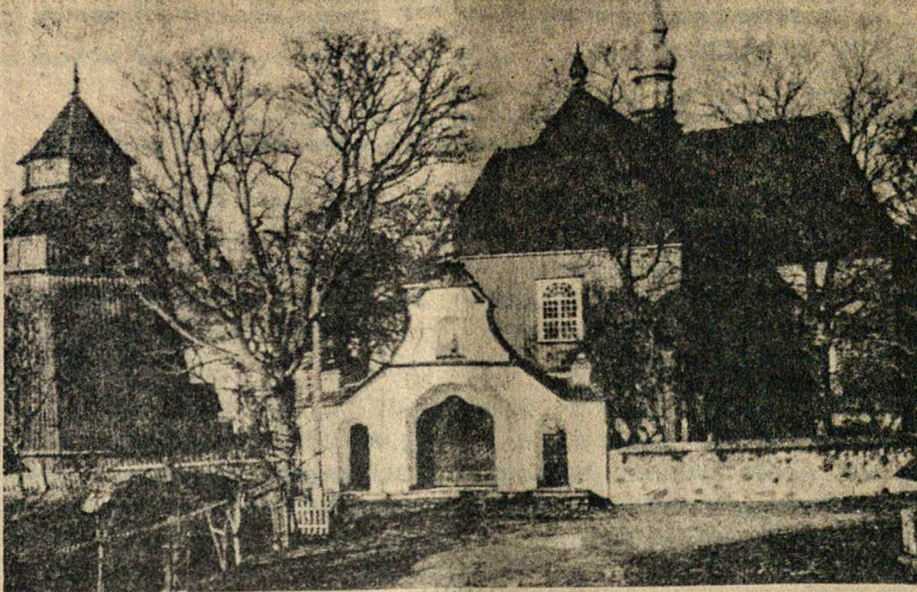
Kauno Medicinos Institute Akušerijos-Ginekologijos Katedros vedėjas prof. Laudauskas skaitė akušerijos paskaitą studentams. Profesorius išpėjo, kad vis dar atsiranda gydytojų, kurie dėl savo religinių įsitikinimų visiškai atsisako daryti abortus. Kartais tokius gydytojus paseka ir atliekantieji praktiką studentai. Profesorius pabrėžė, kad su šiais faktais yra griežtai kovojama. Savo paskaitą užbaigė šiais žodžiais: "Mes neleisime, kad kažkokie religiniai įsitikinimai prieštarautų moters interesams!"

• Įdomu, kodėl jaudinasi dėl to, jeigu valstybė yra demokratiška, kaip sovietai skelbia, turėtų būti gana tikinčiųjų ir gana netikinčiųjų.

Gydytojų tarpe ten yra jautrių žmonių, tiki jie ar ne. Šios rūšies operacija yra labai sunkus ir jautrus dalykas ir pačiai moteriai ir vyrui, jeigu jis ją, ar bendrai moteris, myli. Besaikis abortų propagavimas ir prievarta vertimas juos atlikti - skamba viduramžiškai.

PANEVĖŽIO DRAMOS TEATRUI 40 M.

Praeitą gruodžio 8 d. buvo iškilmingai paminėti Panevėžio Dramos Teatro 40 m. sukaktis. Per tą laiką buvo paruoštos 145 premjeros.

ŠAUKĖNŲ BAŽNYČIOS KOMPLEKTAS. Charakteringai kuklūs pastatai žavi savo paprastumu. 1925 m. nuotrauka

KALĖDOS GULAGE

/Ištrauka iš A. Andriukaičio knygos

"Bausmė be nusikaltimo".

.....1942 m. Stalbo saloj buvo jau katorginingų kolonija, o jos viršininku - žiaurumu pagarsėjęs Čiuprovos. Čiuprovo žinioje buvo apie 1200 kalinių, tačiau per 2-3 metus jie beveik visi žuvo, išliko tik labai maža dalis. Taigi, į šią salą buvo atgabenta taip pat lietuvių tremtinių - iš viso 500 žmonių, iš kurių irgi retas teisliko. O pirmoji lietuvių tremties Stolbo auka - tai buvęs nepriklausomos Lietuvos kariuomenės pulkininkas Grabys su šeima. Vos tik tremtiniai įsikėlė Stolbo salon, tą pačią naktį pulk. Grabys sušalo. Palaidojo jį gretimajame saloje prie Olenio-ko protakos, ir pati sala buvo pavadinta Grabio vardu.

Tad badas ir šaltis be jokios atodairios naikino tremtinius ir ypač tuos, kas buvo su vaikais. Vaikams žieminių aprangos visose užpoliarinėse nebuvo ir kas kaip sugebėjo, tas taip juos rengdavo, o apavo su vis neįmanoma buvo gauti. Atsivežti iš Lietuvos bateliai suplyšo, be to, jie visai nepritaikyti - 47C - 63C temperatūrai. Todėl kojas tekdavo apsukti įvairiausiais skudurais, ir jos vis tiek šaldavo. Taip, pavyzdžiui, nušalo Stolbe rankų ir kojų pirštus ir Alenskiene.

Beje, vyresnysis Alenskiene 13 metų sūnus vis rinkdavo maisto atliekas ant apledėjusios pamazgų krūvos. Mat, salos viršininkai, prižiūrėtojai ir kiti tarnautojai, pavalgę maisto atliekas išmeta į pamazgų kibirą, o pasakui, kai jau kibiras artipilnis, pila į jį net savo išmatas, nes šiaurėje nei tualetų, nei šiaip išviečių nebuvo, o jei ir buvo, tai išvietėje juk reikia mautis kelnes iki nuogo... Taigi, salos "ponai" viską tvarkėsi savo bute ir, kai kibiras pilnas, išnešė pro duris, čia pat vietoje jį išpila. Atmosferos ir skystis čia pat sušala, ir kasdien auga vis didesnis atmatų kalnas. Bet greitomis buvo galima vis tik iš ten kiti kiti išsiriti - trupinius duonos, mėsos iš konservų dėžučių, žuvies atliekų. Tad atmatų kupstas viliojo - ir ne tik šūnis, bet ir bado prispaustus žmones. Dėl to daug kas iš tremtinių ir slankiodavo prie tos pamazgų krūvos. Taip pat ir Alenskiukas. Jis, jei nespėdavo laiku pagriebti ir nukritęs maistas išaldavo į ledą, dantimis jį iš ten išplėsdavo. Bet, kol motina buvo sveika, jis tik porą kartų ėjo prie pamazgų krūvos, tačiau, kai motina jau ištinusiomis rankomis ir kojomis negalėjo atsikelti, jis beveik išsėjęs dieną slankiodavo prie kauburio, kad pirmas spėtų tas pamazgas apsirinkti. Nes kitaip jei tik kiek užtruksi, beregint nieko nerasi. Pagrindinis konkurentas čia buvo šūnis. Kai jie palaido miega sniege, bet kai tik išgirsta, kad kas kibirą klustelėjo, urmu subėga ir plaudamiesi tarp savęs išgrabisto maisto atliekas. Užtat, kad šūnis pirmieji neatbėgtų, Alenskiukas visą dieną ir stovinys prie didesnės paplavų krūvos.

Taip buvo ir 1942 m. pabaigoje. Dieną, kai visas pasaulis šventė Kalėdas, išbadėjęs Alenskiukas sulaukė, kad dvi šeimininkės iš karto išpylė pamazginius kibirus, - jis puolė prie jų, bet paslydo ir parvijo ant ledo krūvos. O kadangi šlapi skudurai greitai prišąla, berniukas atsikelti niekaip neįstengė. Tik jautė gulėdamas, kad kūnas ima stingti, - norėjo dar šaukti, bet nepajėgė. Laukė, kad kas nors eis pro šalį, bet tik šūnis pjovėsi, piktai šnairuodami į gulintį berniuką, kuris laikė apglėbęs pusę pamazgų krūvos. O tuo tarpu išėjo dar viena moteriškė, ir nors matė, kad tarp šunų kažkas juda, pylė tiesiai ant jo kibirą pamazgų ir apsisukęs ėjo į vidų. Berniukas nuo išpiltų pamazgų tik dar labiau apledėjo ir atsikelti jau vilties nebeliko...

Ir buvo Kalėdos... Ir vaidenosi gal jam, kad puikiam kambary, kur šiltai kūrenasi krosnis, šildosi ir jo tėvas, o motina ruošia šližikus ir Kūčių stalą, ir eglutė jau papuošta, nes tai Kūčios ir reikia giedoti šventam Kūdikui giesmę. Bet giedoti jis negali, nes gerklė ten kažkas įstrigo: žuvies kaulelis o gal šližikas...

Jony's Photo Studio
Portretai, Vedybos, Krikštynos,
Sukaktuvės mažamečiams,
Ivairios progos
T. LAURINAITIS
Tel. 525-8971 2680 FRONTENAC ST MONTREAL, P. Q.

CFMB LIETUVIŠKA RADIO
PROGRAMA
RADIO 1410 MONTREAL
KIEKVIENTA ANTRADIENI nuo 11.30 iki 12v. nakties
PROGRAMOS VEDĖJAS L. STANKEVIČIUS
1053 Albanel Cr. Duvernay, P. Q. Tel: 669-8834

Vakare Alenskiene nebesulaukė sūnaus, o pati jo ieškoti nepajėgė. Gruodžio mėnesio pabaiga - pati tamsiausia naktis, o dienos visai nėra. Taip jos sūnelis ir gulėjo ant pamazgų krūvos. O per naktį jį visai užpustė ir rytojaus dieną niekas jau jo neberado. Tik šūnis - jie pamazgų krūvoje surado lavoną ir ėmė dėl jo rietis, nors aties lavono jie nedraskė, - ar gal kad per daug išsekęs buvo... Tik trečią dieną lavonas buvo atkastas, ir kai jį atkasė, berniukas gulėjo rankas sudėjęs lyg maldai, lyg prašyti norėdamas, lyg iškelti rankas į dangų ir melsti Viešpaties pasigailėjimo. Atkasė jį kaliniai ir kas tik matė, visi verkė. Kalbėjo, kad "ponai" pavydėjo jam net pamazginių trupinių ir tyčia jį vandeniu apipylė, kad daugiau neatsikeltų ir neberinktų jų trupinių. Kaliniai su tremtiniais palaidojo berniuką Grabio saloje. Motina laidotuviuose nedalyvavo. - Auka - Bet tai tik lašas jūroje. Visų jų nesuminėsi.

Anelius MARKEVIČIUS

VELNIO TRAMDYTOJA

/tęsinys/

Laikrodinis koridoriuje išmušė devynias, ir rajono vykdomojo komiteto pirmininkas Ragaišis, sėdėjęs prie stalo, ėmė peržiūrėti pašta. Nukreipęs laiškus skyriams, diekė laikraščių ir žurnalų. Tai buvo kur kas malonesnis užsiėmimas, negu skaityti įgrisusius kasdieninius skundus. Iš vieno žurnalo, matyt sekretorės nepastebėtas, iškrito mėlynas vokas. Iškrito ir nuslydo po stalą. Ragaišis pabandė koja jį prisitraukti, bet laiškas nučiuožė dar toliau. Rupžė, - keiktelėjęs atsikėlė pirmininkas, apėjo aplink stalą, į kurį galu buvo atremtas truputį žemesnis pailgas staliukas su dviem foteliais iš šonų lankytojams atsisėsti. Ant staliuko stovėjo daili molinė vazelė. Atitraukęs fotelį, Ragaišis palindo po staliuku, siekė laiško, bet netyčia petim stuktėlėjo staliuko koja. Staliukas pasviro, vazelė tekstelėjo ant grindų ir sudužo. Jau nejuokais iširdes, kad sudaužė vazelę - svečio iš Pietų dovaną, Ragaišis stvėrė laišką, bet tik dar toliau pastūmėjo, petim užkliudydamas staliuko kraštą. Šis su trenksmu apvirto.

Tarpdury pasirodė sekretorė Irma - nedidukė, juodais, ilgais plaukais ir blyškiu veidu mergiotė.

- Kas atsitiko, pirmininke?

- Šis atsigrėžė.

- Per tavę visas! - griežtai pasakė.

- Per mane? - koketiškai pakreipusi galvą, žiūrėjo į Ragaišį. Jūs juokaujate?

- Žinoma, per tavę, nesutvarkei pašto, vienas laiškas buvo žurnale, nukrito po stalą, paimt norėjau, ir va, - pati matai.

- Tokia graži vazelė, - pagailėjo sekretorė, pastatė staliuką, ėmė rinkti šukes.

Ragaišis vėl nuėjo už stalą, paspyręs laišką koja. Šis nučiuožė per kabinetą iki pat sienos. Irma nukaukšėjo aukštakulniais batukais paimti laiško, pasilenkė ir paslydusi išsitiesė ant grindų.

Ragaišis nuskubėjo prie sekretorės. Ši gulėjo ir aima navo:

- Koja, koja!...

Pirmininkas apkabino Irmą, norėjo pakelti nuo grindų, bet rankos svilte prisvilo prie dviejų apvalių stamantių kauburėlių. Akimirka Ragaišis tarytum užsimiršo kas esąs, kur esąs, ir laikė ją taip apglėbęs abiem rankomis.

- Paleisit jūs mane pagaliau ar ne? - sušuko Irma. Nuo šių žodžių Ragaišis atsipeikėjo, pakėlė Irmą ir nunešęs pasodino į fotelį.

- Turbūt lūžo koja, - vėl suaimanavo sekretorė.

- Kuri?

- Dešinė.

Jis atsiklaupė, numovė batuką ir paglostė merginos blauzdą.

- Ar skauda?

Irma ėmė kikenti ir palinkusi, tarytum skėčiu apgaubė savo juodais kaip varnos sparnas plaukais Ragaišio galvą ir pečius. Ragaišis pakėlė akis ir sutiko jos žvilgsnį valiūkišką, daug žadanį. Ir vėl akimirka Ragaišis užmiršo visą pasaulį.

Staiga Irma šuktėlėjo:

- Kažkas eina!

Ragaišis pašoko. Iš tikrųjų virstelėjo durys į sekretorės kambarį. Jis greit atsistojo į savo krėslą. Irma, apsiavusi batuką krestelėjo galvą, iškaukšėjo.

Ragaišis sėdėjo rūšiu veidu tiesus kaip žvakė. Jis jau buvo atitokęs nuo užplūdusio jį svaigulio. Ir velnias man pakišo ją, galvojo, to betruko, kad su sekretorėm prasidėčiau!

Jam prie ausies lyg kas nusikvatojo. Ragaišis apsidairė, bet kabinete nieko nebuvo. Negi tik pasigirdo? O kvatojosi Vienaragis, išdaigą iškrėtęs. Norėdamas sutrukdyti perskaityti laišką, jis pamatė, kad gali juodu sugundyti. Ir savo tikslą pasiekė, nes kur bebus, ką beveiks Ragaišis, jam vis akyse stovės Irma, ta juodais plaukais ir blyškiu veidu mergina... Deja, nenujautė to Ragaišis. Paėmė tą nelemtą laišką, atplėšė ir ėmė skaityti:

"Vanagų kaime gyvena tokia Marcelė Vanagienė, velnio neša ir pamesta boba. Tai ne juokai, o tikra teisybė, visi taip sako. Pernai rudens ji buvo susidėjusi su velniu Vienaragiu, kuris nuo neatmenamų laikų gyvena mūsų Velniaraistėje. Bet ta Marcelė tokia suktu ir gudri, kad net velnią apgavo... - Nors kraštotyriminkams perduok tokį laišką, šypstelėjo Ragaišis. - Dabar ta Marcelė susidėjo su gyvenančiu už ežero Paraisių, nors jos vargšas vyras paliejęs, dar šiek tiek gyvas ir už paltį lašinių atiduotas į invalidų namus, ten kankinasi. /b.d./ 5 psl.

JEIGU GERI IR GALI GERTI — TAVO REIKALAS,
JEIGU NORI NUSTOTI — MŪSŲ.

ATEIK Į LIETUVIŲ, A. A. (ALKOHOLICS ANONYMOUS)
GRUPĖS SUSIRINKIMĄ. SUSIRENKAME KIEKVIENTA
TREČIADIENI, 7722 GEORGE ST. LA SALLE, QUE.,
8 VAL. VAKARO.

ARBA SKAMBINK MUMS:
LEONUI G.: 366-2548 (NAMU), 489-5391 (DARBO)
JUOZUI S.: 631-6834, HENRIKUI N.: 277-7868;
DAINIUI L.: 768-9696; DONALDIUI D.: 661-1733

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiame
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:

13 1/4% už 6 mėn. term. indėlius
12 1/2% už 1 m. term. indėlius
12% už 3 m. term. indėlius
12% už pensijų ir namų planą
13% speciali taup. sąsk.
10 1/4% už taupymo s-tas
6% už čekių s-tas (dep.)

IMA:

15% už asm. paskolas
14% už mortgicijus

AKTYVAI virš 27 milijonų dolerių

Asmeninės paskolos duodame iki \$50,000 ir mortgicijus iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupydydyje, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas — pinigines perlaides, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos (Line of Credit) ir antrieji mortgicijai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (Ilepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)
BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West,
Telefonai: 532-8723 Toronto, Ont.
ir 532-1149 M6P 1A6

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Telefonai: 532-3400
M6H 1A8 • 532-3414

AKTYVAI — virš 19 milijonų

KASOS VALANDOS:

Pirmadieniais 10-3
Antradieniais 10-3
Trečiadieniais uždaryta
Ketvirtadieniais 10-8
Penktadieniais 10-8
Šeštadieniais 9-1
Sekmadieniais 9.30-1

MOKA UŽ:

term. indėlius 6 mėn. 13 1/4%
term. indėlius 1 metų 12 1/2%
term. indėlius 3 metų 12%
pensijų s-tą 12%
taupomąją s-tą 10 1/4%
spec. taup. s-tą 13%
depozitų-čekių s-tą 6%
DUODA PASKOLAS:
asmenines nuo 15%
mortgicijus nuo 14%

ANAPILYJE skyrius veikia sekmd. 9.30 v.r. — 1 v.p.p.

Duodame asm. paskolas iki \$50,000 ir mortgicijus iki \$100,000 (75% įkainoto turto vertės). Draudžiame narių gyvybės pagal santaupų dydį iki \$2,000 ir asm. paskolas iki \$10,000. Parduoame pinigines perlaides (money orders) ir kelionės čekius (traveler's checks). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei opmokamas įvairias sąskaitas. MŪSŲ TIKSLAS — NE PELNAS, BET SAŽININGAS PATARNAVIMAS

LIETUVIŲ NAMAI

• 1980 m. Lietuvių Namuose įvyko: minėjimų-5 koncertų — balių — 6, pramoginių parengimų — 12, vaidinimų scenoje — 2, parodų — 3, paskaitų — 1. Iš viso 29 parengimai, kurių 11 buvo LN renginiai ir 18 kitų organizacijų. Be to, LN Vyrų Būrelis buvo su rengęs du pramoginius renginius Wassažoje: gegužinę ir poilsio šiovyklą.

Praeitais metais kultūrinė veikla Lietuvių Namuose buvo judri ir nemažėjanti. Juos visus skaitlingai lankė mūsų bendruomenės nariai, dauguma vyresnioji karta. Jaučiamas reikalingas atnaujinti suaktyvinti programą, kad ne tik vyresniesiems bet ir jaunesniems būtų ko atvykti.

UŽGAVENIŲ POPIETĖ IR KARNAVALAS

LNamuose vasario 28 d. įvyks Užgavėnių Popietė, kuri vyks nuo 3:30-6:30 v.p. p. Bus meninė programa ir vaiks organizacijų įrengti paviljonai, kurių bus 10.

Programa pritaikinta mažiesiems ir jauniems. Bus galima pasivaikinti. Įėjimas nemokamas.

Kaukių Vakaras prasidės 7 val. v. Programą išpildys vyresnės grupės, vyks šokiai, vaiks baras ir užkandžių bufetas ir kt.

Skiriamos premijos už įdomiausius drabužius ir kaukes: I — \$100, II — \$75, III — \$50 ir IV — \$25. Įėjimas — \$5.

Užgavėnių Karnavale yra pakviesti: Toronto Lietuvių Pensininkų Klubas, Toronto skautai, Toronto ateitininkai, Choras Aras, "Gintaras", "Atžalynas", Maironio Mokykla, Filatelistų D-ja, LN Moterų Būrelis, NL Vyrų Būrelis.

Šių organizacijų pasitarimas šaukiamas vasario 3 d. LN Posėdžių Kambaryje.

o Puikų Naujų Metų tradicinį renginį buvo suruošę LN, talkininkaujant LN Moterų ir Vyrų Būreliams.

• Mirė LN narys, kūrėjas-savanas a. a. Antanas Jakimavičius, su žmona Ona užauginęs 3 dukras, susilaukęs 8 anūkų ir 3 proanūkų. Velionis aktyviai reikėsi Lietuvos Kariuomenės Savanorių-Kūrėjų Sąjungos Toronto Skyriaus veikloje, priklausė Toronto Pensininkų Klubui.

• PAULASKAS Petras, 66 m. amžiaus, mirė. Palaidotas sausio 5 d.

• Sol. Rimas STRIMAITIS priėmė pakvietimą dainuoti Chicagos Lietuvių Operos ruošiamame "Il Lituani" operos spektaklyje.

Pradėkime rūpintis kaip susiorganizuoti ekskursiją.

JEIGU GERI IR GALI GERTI — "TAVO REIKALAS",
JEIGU NORI NUSTOTI — "MŪSŲ".

ATEIK I LIETUVIŲ AA (ALKOHOLIC ANONYMOUS)
GRUPĖS SUSIRINKIMA. — SUSIRINKAME KIEKVIENA
TREČIADIENĮ, 119 MIMICO AVENUE (Royal York Rd.
ir Mimico Avenue kampas TORONTE) 7.30 v.v.
SKAMBINKIT : 487-5591

toronto

popietė savoose namuose

A. LUKOŠIUS

SVEIKAME KŪNE SVEIKA SIELA

Šis prasmingas ir taiklus išsireiškimas kadaise taipogi plačiai skriejo ir skambėjo po laisvą mūsų šalį. Jau ir tada, kad ir jaunoje savo tėvynėje, kaip daugelis sakome, anais laikais, bandėme suprasti ir net gyventi pagal tikrąją šio išsireiškimo mintį ir prasmę.

Tai žodžiai, kurie dar ir šiandieną po daugelio įvairiausių išgyvenimų ir skaudžios patirties, nė vieno iš mūsų neturėtų būti užmiršti.

Savaime suprantama, kad tada, dar jauna buvo ta mūsų iš griuvėsių gyvenimam pakilusi šalis, jauni buvome ir mes. Viską iš nieko ir iš naujo buvome pradėję. Būdami primityvios tautos vaikai, užsigrūdinę ir praktiškai, atėitin žengėme ne tik su gražiomis svajonėmis, viltimi, bet ir brandžiais laimėjimais, visose gyvenimo srityse. Tikrai išiliepsnojęs Pasaulinio karo gaisras, nutraukė visus mūsų gražiausius užmojus, suardė planus, plačiai po visas pasvietes ir mus pačius išblaškydamas.

Visi anuo metu atsiekti mūsų laimėjimai, svetimųjų tapo purvais apdrabstyti, sutrypti ir išniekinti. Pasaulin iškydė, tik trupinius išsinešėme, ir tik tų laimingų dienų prisiminimais tebegyvename.

Turbūt, kad suklystume tvirtindami, kad išsireiškimas "Sveikame kūne sveika siela", tinka tik sportu besidomintiems žmonėms. Tiesa, prie sportuojančių grupių jie daugiau derinasi, tačiau ištikrųjų siekia kur kas daugiau ir tinka vienodai mums visiems be išimties. Šių žodžių mintis nėra skirta tikrai išrinktiesiems.

Pasiklausykime ką mums apie tai sako tos srities žinovai specialistai. Visi jie tvirtina, kad atitinkama kūno mankšta, judesiai, gimnastika, ar kaip mes ją be vadintume, yra ir bus patys svarbiausias ir geriausias mūsų visų sveikatingumo laidas — pagrindas. Net 80 procentų visų mus ištinkančių negalavimų galima išvengti įvairių judesių bei kūno gimnastikos dėka. Net ir paprasčiausias prigimtas vaikščiojimas, kurio jau šiandieną norėdami būti moderniškai, kiekimanydami vengiame, neturėtų pranykti iš mūsų kasdieninės gyvenimo rutinos. To vengdami, tik dar daugiau save nusiskriaudžiame, brizdami į dar didesnius negalavimus.

RAUDONIEJI VETERANAI PRALAIMĖJO

Ispanijos civilinio karo veteranai /kanadiečiai/ pralaimėjo paskutinį mūšį.

Ispanijos civilinis karas vyko nuo 1936-1939 m. Stali — no noras buvo įvesti ten komunizmą, nuvertus karalių. Vyko žiaurus karas, buvo nužudyta daug kunigų, vienuolių, išgriautos gražiausios bažnyčios, vienuolynai ir kt. istoriniai pastatai, paminklai.

Raudonieji ypač žiauriai žudė, grobė brangenybes, auksą, kurio apščiai buvo ir bažnyčiose. Stalino brigada karo grobį vežė į Rusiją/kaip tikri piratai/. Taip

Neužmirškime, kad yra tautų, kurios pilnai supratę šį svarbų gyvenimo reiškinį, visokiais būdais jį skatina, palaiko, pagal galimybes visiems sudarydami atitinkamas sąlygas. Netgi darbovietėse, fabrikuose, specialiai tam reikalui skirtu laiku, šios srities specialistams vadovaujant, pravedama atitinkama kūno sveikatingumui reikalinga mankšta.

Suomiijoje, Švedijoje net 80 metų amžiaus seneliai mielai eina su rogutėmis nuokalnų slidinėti, įsitikinę, kad tas jiems net daugiau reikalinga negu jaunuoliams. Pagaliau ir čia pat, prie savo namų, neretai matome gatve arba parko takeliu giviai prabėgant įvairiausio amžiaus žmones. Jų tarpe matome ir žilos galvos sulaukusius senelius. Ir ką gi reiškia? Negi jie nežino ką daryti, ir tik šiaip sau, laiko turėdami dėti kvailumo lako?

Žino ką jie daro, ir gana supranta šio meno svarbumą, net reikalingumą, ypač jau berambėjantiems sąnariams palengvinti.

Kai aną dieną, Sekmadienio Popietėje šiuose Namuose, veik po 40 metų nesimatyti, sutikau tautietį ir dargi šios srities žinovą, žinomąjį mūsų sporto veteraną Bronių Keturakį, net apstulbau. Tiek jau metų, o jis vis toks pat!

Nagi, jau per setyniasdešimčio slenkstį besiritantis "jaunikaitis" o veik ne per plauką nepasikeitęs. Tebėra toks pat guvus, žvalus, atletiškas, pilnas tos pačios jaunatviškos energijos, ir kaip kad moteriškoji giminė sako: "Dar grieko vertas".

Nespėjau dar jam gerai ne pasiskusti mane apsedusiais įvairiais šių laikų negalavimais, o jis tuoj, kaip iš kompiuterio ir išrėžė maršias nuodėmes, netobulumus, kitaip tariant, apsileidimą ir savo kūnui pasidavimą. Pažūrė jis man visą eilę praktiškų patarimų, ką ir kaip turiau daryti ir save išsilaikyti, kaip tapeteliškė įviesą, pats dar neskubėdama prie savo saulėleidžio. Šiame reikale, sako jis, daug kas priklauso nuo mūsų pačių. Neieškome kaltininkų, o tik daugiau pažvelkime patys į save...

Klausiausi net ausis suglaudęs, stebėjau jį, žavėjaisi dar jo jaunatviška išvaizda, ir man skirtaisiais praktiškais patarimais...

buvo išgabentas iš Ispanijos valstybės auksas buvęs seifuose. /Šis turtas iki dabar dar nėra sugrąžintas./

Iš Toronto Hetuvių toje Kanados Raudonųjų Brigadoje buvę 3 ar 5. Vienas jų Malickas /buv. pranciškonas vienuolis, panevėžietis/ yra žuvis. Iš viso toje R. Brigadoje buvę apie 20 lietuvių...

Kanados Raud. Brigadoje /MacKenzie-Papineau/ buvę 1239 kariai, gyvi likę 639. Toronte jų tik keli tebėra. Jie prašė valdžios, kad būtų pripažinti karo veteranais... Jų prašymas buvo atmetas. I-ojo ir II-ojo Pas. Karo veteranų S-ga jų nariais nepriėmė.

DRAUDA

BALIO MASKELIŪNO
INSURANCE AGENCY LTD.

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ ROSIŲ DRAUDA • 24 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

Dresher-Barauskas INSURANCE AGENCY LTD.

Visų rūšių drauda • VALTERIS DREŠERIS

233-3334 — 231-2661 — 231-6226
3830 B Bloor Street West • Islington, Ontario M9B 1K8

APDRAUDA INSURANCE

* Namų — Gyvybės
* Automobilių
* Komerciniai

533-1121 Walter Dauginis 822-8480
Insurance Agency Ltd.
1613 Bloor Street West • Toronto • Ontario

V. Bačėnas All Seasons Travel, s.p.

1551 Bloor St. W. Visais keliu reikalais
TORONTO, ONTARIO, betkur pasaulyje skambinti
M6P 1A5 tel. 533-3531

Simon's Travel Service

kviečia keliauti kartu!

KELIONĖS I LIETUVĄ
1981 metais

13 dienų su giminėmis

VILNIUS-RYGA	—	balandžio 30	—	gegužės 14
VILNIUS-RYGA	—	gegužės 14	—	gegužės 28
VILNIUS-RYGA	—	gegužės 28	—	birželio 11
VILNIUS-RYGA	—	birželio 11	—	birželio 25
VILNIUS-RYGA	—	liepos 9	—	liepos 23
VILNIUS-RYGA	—	liepos 23	—	rugpjūčio 6
VILNIUS-RYGA	—	rugpjūčio 6	—	rugpjūčio 20
VILNIUS-RYGA	—	rugpjūčio 20	—	rugsėjo 3
VILNIUS-RYGA	—	rugsėjo 3	—	rugsėjo 17
VILNIUS-RYGA	—	gruodžio 21	—	sausio 4

Kelionių ir viešnagės metu teikiama visapusiška pagalba, taip pat mūsų biuras sutvarko dokumentus, reikalingus iškvietimams vizitui. Sudaromos individualios ir grupinės kelionės į visas pasaulio šalis pagal pageidaujama maršrutą bei datą. Smulkesnių informacijų teirautis:

tel. (416) 537-3060 arba 532-8772

2385 Dundas St. W., Toronto, Ont., Canada M6P 1X2
(Kelionių biuro registracijos numeris — 1835961)

Tenoras Rimas STRIMAITIS atlieka Čičinsko rolę. Su juo — čikagietė, sopranas Margarita MASTIENĖ, Albinos rolėje.

RENKAMA VILNIAUS KARALAITĖ

KLBToronto Apylinkės V-ba rengia vakarą vasario 14 d., šeštadienį Lietuvių Namuose, Karaliaus Mindaugo salėje. Bus renkama Vilniaus karalaitė.

Laimėjusioji bus apdovanojama mokslo stipendija ir kitomis dovanomis.

Ottawa

• Inž. J. V. DANYŠ pakvies-tas skaityti paskaitą vasario mėn. 11-12 d. d. apie žiemų navigaciją Kanadoje. Wisconsin'o U-te.

Šis Universitetas ruošia specialius inžinerijos kursus apie laivininkystę žiemų metu ir apie ledo vežimą į pastatus.

NEPRIKLUSOMA LIETUVA

hamilton

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

— įsikūręs nuosavose namuose —

Hamiltono Lietuvių
Kredito Kooperatyvas
"TALKA"
830 Main Street East
L8M 1L6
telefonas 544-7125

sukaukęs virš 15 mil. dol. kapitalą
kviečia

visus lietuvius pasinaudoti teikiamaiais patarnavimais.

MOKAME UŽ:
depozitus (P.C.A.) 6%
santūpas 11 1/2%
term. depozitus 1 m. 12%
term. depozitus 3 m. 12%
reg. pensijų fondo 10%

IMAME UŽ:
nėkiln. turto pask. 14-15%
asmenines paskolas 16%

Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda.
Nemokamas pilnas čekių patarnavimas.

Darbo valandos: pirmadieniais - ketvirtadieniais nuo 10 iki 5 val.,
penktadieniais nuo 10 iki 7 val., šeštadieniais nuo 9 iki 12 val.
Liepos - rugpjūčio mėn. ir prieš ilgus savaitgalius šeštadieniais uždaryta.

MONTREALIO VYRAI NEPAVARGSTA DAINUOTI NE
REPETUOTI: Iš kairės: Alfonsas GUDAS, Rytis BULOTA
- tenorai; Albinas URBONAS, Albertas RUSINAS - II-iejį
tenorai.

A. Mickus

st. catharines

PAVERGTŲ TAUTŲ ORGANIZACIJA SĖKMINGAI VEIKIA

Praėjusiame PT Vykdomojo Komiteto posėdyje aktyviai dalyvavo visų septynių tautybų atstovai. Pasikeitė ukrainiečių bei lenkų atstovai. Vietoje ukrainiečio advokato Ben Dolizeny, dabar įeina jaunosios kartos atstovas V. TKACZIK. Jis yra ir ukrainiečių pirmininkas Niagaros rajone. Vietoje lenko E. Dzierzek, dabar atstovauja H. BUCZKO. Ji yra kartu ir lenkų Kongreso pirmininkė.

Į latvio P. VASARINŠ paruoštą memorandumą dėl Baltijos tautų laisvo apsisprendimo teisės iškėlimo Madrido konferencijoje, atsakė išsamiai raštu Kanados Užsienių Reikalų Ministeris. Jis pabrėžė, kad Helsinkio Konferencijoje nė vienu žodžiu nebuvo išduoti Baltijos tautų laisvės bei teritorijų interesai.

Atskirus pranešimus padarė vengrų bei estų atstovai.

Lietuvių atstovas S. Šetkus iškėlė naujų sumanymų kasmet čia vykstančių politinių debatų-diskusijų atžvilgiu. Visi jo pasiūlymai buvo vienbalsiai priimti. 1980 m. debatai įvyko gruodžio mėn. pabaigoje, dalyvaujant žymiausiems šio krašto kanadiečiams parlamentarams.

Tautinės bendruomenės moka šiai Pavergtųjų Tautų Organizacijai metinį nario mokestį, kurį mūsų B-nė jau užsimokėjo. Dabar mokestis yra 25 dol. St. Šetkus lie-tuvius atstovauja jau šešti metai, laukia kada bus pakeistas kuriuo kitu lietuvių atstovu.

PAVERGTŲ TAUTŲ NARYS KALBA APIE ĮSPŪDŽIUS KINIJOJE

Iš Kinijos grįžo Pavergtųjų Tautų O-jos narys prof. dr. Victor Fic. Kinijoje jis praleido 5 savaites moksliniais reikalais. Ta proga spalio

Karininkui KAZIMIERUI VADIŠIUI

mirus,

žmonai ONAL, dukrai NIJOLEI ir sūnui
EDMUNDUI Lietuvoje, gilia užuojauta
reiškia—

LIETUVOS KARALIAUS MINDAUGO
ŠAULIŲ KUOPOS VALDYBA

A.A. KAZIMIERUI VADIŠIUI

mirus,

velionio žmonai O.VADIŠIENEI ir jų dukrai
Nijolei BAGDŽIUNIENEI nuoširdžią užuojautą
reiškia ir kartu liūdi—

L.K.V.S-gos RAMOVĖ
Montrealio Sk. VALDYBA

23 d. jis skaitė paskaitą P.T. organizacijos nariams, kartu švietė kaip smarkiai atsili-kusią ekonominių bei techno-parodydamas retas nuotrau-loginiu atžvilgiu, bet net da-kas su skaidrėmis.

Prof. dr. V. Fic, čekoslo-vakas, dėsto paskaitas vie-tos Brock Universitete, kar-tu yra šios organizacijos politinių reikalų patarėjas. Prieš atvykdamas į Kanadą, kaip čekoslovakų disidentas, jis yra profesoriavęs keliuose Tolimųjų Rytų universite-tuose, skaitosi tų kraštų poli-tinių reikalų žinovas.

Raudonąją Kiniją jis nu-

švietė kaip smarkiai atsili-kusią ekonominių bei techno-loginiu atžvilgiu, bet net da-bar labai pavojingą Sovietų Rusijai savo tankiu karinių pajėgų išdėstymu po visą kraštą. Nurodo, kad jos technologija sparčiai žengia į priekį, padedant kone vi-sam laisvam pasauliui.

Paskaita vyko gražioje YMCA patalpose, deja, klau-sytojų susirinko mažai, tur-būt dėl to, kad pasitaikė dar-bo diena. Lietuviai sudarė klausytojų daugumą. d.

montreal

• MATULIŲ A. ir O. namas LaSalle sudegė. Jie gyveno viršutiniame aukšte, apačia buvo išnuomota restoranui ir krautuvei.

Jiedu būtų sudegę, jeigu ne kaimynų pagalba.

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOS KOMITETAS VEIKIA GERAI

Š. m. įvykusiame Šv. Kazimiero Parapijos Komiteto posėdyje išrinktas naujas K-to pirmininkas—Juozas Asi-pavičius. Kiti nariai—Petras Bunys, Edvardas Čičinskas, Povilas Kalpokas, Richard Martell, Leo Šimonėlis.

Kleb, dr. F. Jucevičius patiekė praeitų metų Parapi-jos apyskaitą ir padėjo buvusiam K-to p-kui R. Pa-lušaiciui ir jo žmonai užatliktus darbus Parapijai.

Tradicinė metinė Kazi-mierinės vakarienė įvyks vasario 28 d.

AV PARAPIJOS C. J. J. GRAŽIAI PASIRODĖ

1980 m. gruodžio 21 d. įvykusiame tarptautiniame kalėdinių giesmių festivalyje Montrealyje be lietuvių, dalyvavo lenkų, slovakių, italių, ukrainiečių parapijų chorai bei Vanier kolegijos studentai. Lietuviai gražiai pasirodė tik savopenkiomis giesmėmis, bet ir gražiais, stilingais tautiniais drabužiais už kuriuos susilaukė daug dėmesio ir komplimentų.

• KUNCEVIČIENĖ Antanina grįžo iš Winnipeg'o, kur praleido mėnesį atostogų. Ji buvo apsisistojusi savo dukros Silvijos šeimoje, pasi-džiaugė ne tik dviem anūkais, bet ir netikėtai šiltu oru per visą mėnesį.

Florida ir California pergyveno šalčių ir sniego siur-pryzų-gal susikeis klima-tas...

MIRUSIEJI:

• BUKAVECKAS Viktoras mirė Lietuvoje. Jis buvo kilęs iš Marijampolės, ilgą laiką mokytojavo Marijampolės Rygliškių Jono Gimnazijoje. Jis yra montrealiečio Kazio Kilikevičiaus svainis /"švogeriš"/.

• BRAKNIENĖ Anelė, sulaukusi 81 m. amžiaus, mirė. Liko vyras Jonas, sūnus Viktoras su šeima.

• PETRAUSKAS Fredas dirba lėktuvų skrydžių kontrolierium Montrealyje, aerodromo radaro bokšte. Jis yra išrinktas Kontrolierių Sąjungos Montrealio Skyriaus pirmininku.

• MONTREALIO MERGAIČIŲ CHORAS repetuoja ir rengiasi savo pirmajam koncertui gegužės mėn. pradžioje. Mergaitės jau dainavo, kaip buvo rašyta, praeito lapkričio mėn. Putname, kur buvo šiltai sutiktos.

KAS YRA TEL-AIDE?

Tel-Aide yra telefoninio išsikalbėjimo tarnyba žmonėms, pergyvenantiems jausminę krizę. Praeitais metais Montrealyje šia tarnyba atsiliopė 160.000 paskambinimų. Kreipėsi asmenys, kurie buvo labai vieniši, prisilęgi, savižudiški.

Tarnyba veikia ištisą parą, 7 dienas savaitėje ir be pertraukos veikia 10 metų dėka Tel-Aide neapmokamų savanorių tarnautojų ir aukotojų rėmėjų. Visos aukos yra nurašomos nuo pajamų mokesčių. Aukos galima nusiųsti Tel-Aide, P.O. Box 437 Westmount Station, Montreal, Que. H3Z 2T5. Tel-Aide die-nos sukelti pajamoms—Vasario mėn. 1-15.

30 METŲ SKAUTŲ VEIKLOS JUBILJUS HAMILTONE

Iš kairės į dešinę: s. Reg. BAGDONIENĖ, ps. A. TUMAITIS, ČIOKAS, ps. B. AUŠROTAITĖ, ps. D. GUTAIŠKIENĖ, ps. J. ZUBIENĖ

Hamiltono skautai atšventė 30 m. jubiliejų 1980 m. lapkričio mėn. 16 d.

Nuoširdžiai linkime ir toliau jiems dirbti ir gyvuoti taip šauniai, kaip iki dabar.

• VASARIO 16 d. minėjime Hamilton'e, kuris įvyks VASARIO 15 d., pagrindinę kalbą pasakys inž. J. V. DANYŠIS iš Ottawos. VISI DALYVAUKIME!

• Paminėjo žymaus mūsų valstybininko prel. M. KRUPAVIČIAUS 10 metų mirties sukaktį. Iškilmingas koncertas mišias laikė kunigai Šv. Vardo bažnyčioje.

Gruodžio 9 d. Klube pasikaita apie prel. Krupavičių skaitė prel. J. Balkūnas. Jis ypatingai pabrėžė jo įvykdymą žemės reformą Lietuvoje, kuria gėrėjosi net daugelis svetimų valstybių politikų.

Ištraukas iš jo raštų skaitė M. Peteraitienė. Minėjimą pravedė K. Kleiva.

• GEDMINTAS Vladas patarnauja visiems, norintiems pataisyti, pagerinti arba padidinti savo namus. Skambinti: 367-4702.

• NUMIZMATIKOS IR FI-

LATELIJOS PARODĖLĖ įvyko sausio 25 d., mažojoje Klubo salėje. Ją organizavo J. Taoras.

• VASARIO mėn. numatomi parengimai—4 d., 7:30 v.v.—Kamerinio Orkestro koncertas, vad. mus. P. Armono.

Vasario 14 d.—Lietuvos valstybės nepriklausomybės atkūrimo—VASARIO 16 minėjimas.

Vasario 20, 21 ir 22 d.d.—Tarptautinis Festivalis Rayfront Centre.

Vasario 26 d., 9v. v.—koncertas, dalyvaujant sol. G. Čapkauskienei, Klubo Choriui ir kameriniam Trio.

• ACUS Jonas mirė, palaidotas Kalvarijos kapinėse.

• Dr. MILIAUSKAS Antanas, Klubo narys tūkstantininkas, mirė gruodžio mėn.

florida

• Tradicinės bendros Kūčios buvo suruoštos Klube. Jose dalyvavo apie 350 žmonių. Scenoje stovėjo lietuviškais šiaudinukais papuošta eglutė, ant stalų degė žvakutės. Vakaro nuotaika buvo iškilminga.

Klubo p-kas K. Jurgėla pasveikino visus susirinkusius ir pakvietė kun. K. Butkų sukalbėti invokaciją. Vakarienė pradėta tradiciniu plotke-lių laužymu. Skoningai ir gražiai paruošė valgius St. Štukiene ir Ir. Račinskienė su talkininkais. Muz. P. Armonas vadovavo tradicinėms giesmėms.

M. PHILIPPE IZZI
Président

SKAMBINK!—

NETTOYEURS CLEANERS

125¢ kelnes
pristatant
ir atsiimant

365-7146

7661-A-CENTRALE
St. AVENUE, LaSalle 365-7146
493-90-AVENUE,
cent. BAYNE, LaSalle 365-1143
2933 ALLARD,
Ville-Marie 766-2667

GUY RICHARD ROOFER—COUVREUR

7725 George LaSalle

Geriausias patarėjas ir darbe atliktas jums gali būti atostogų Guy Richard, kuris jau seniai lietuviams patarnauja. Darbe atliktas atliktas ir priemonėmis kainomis. Šaukite kai nurodo blogas ar kai atostogaujus—

364-1470

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

FUNERAL HOME
J. F. Wilson & Sons Inc.

123 Maple Blvd.
Chateaufort
Tel.: 694-4763

5784 Verdun Av
Verdun, Que.
Tel.: 767-9956

MODERNIOS KOPLYČIOS

Malonūs "NL" skaitytojai-rėmėjai, atsiųsdami prenumeras mokestį, pridėjo ir aukų:

\$ 16, - dr. A. H. Adomonis, Montreal, Que.

Po \$ 11, -

J. Oscila, Montreal, Que.; V. Keturakis, Toronto, Ont.

Po \$ 10, -

M. Šulmistras, La Salle, Que.; A. Linartas, Woodhaven,

N. Y.; P. Sušinskas, Los Angeles, Calif.

\$ 8, - F. Rimkus, Hamilton, Ont.

Po \$ 6, - iš Montrealio, Que.: S. Vaitėkauskas, A. Jurgutis, P. Salenks ; iš Toronto, Ont.: P. Dabkus, dr. J. Yčas, H. Adomonis, J. Riauba; O. Stasiulis, Hamilton, Ont., J. Baitis, Sudbury, Ont., iš St. Catharines, Ont.: Z. Jakubonis, V. Platakis; J. Pauzuolis, Port Colborne, Ont., V. Trečiokas, Ottawa, Ont., R. Vabolis, Charlesburg, Que

O. Rojus, Lethbridge, Alta., P. Mickus, J. Cartier, Que., J. Slefendrofas, Australija, P. Indreika, Pacifica, Calif., B. Dundulis, Chicago, Ill.

VIŠIEMS - nuoširdus AČIŪ!

- Priemenė, kad laikas atnaujinti prenumeratos mokestį, kuris yra \$ 14 metams.

- Daug kam siuntėme "NL" laikraštį susipažinimui.

Daugelis jų užsisakė, tačiau dar yra ir neatsiliepusių.

Jiems pasiųsti laiškeliai kviečiant tapti prenumeratoriais.

Naujiems skaitytojams pirmų metų prenumerata -

\$ 10. "NL"

VIETOJE GĖLIU

AUKOJO TAUTOS FONDUI:

Mirus a.a. Kazimierui

VADIŠIUI, gėlių vietoje v-

lionio atminimui aukojo

Tautos Fondui: po \$ 20, -

J. Gražys, K. Toliusis; \$ 15, -

K. Beleckas; po \$ 10, - B. M.

Kasperavičiai, P. Klezas, V.

Kličienė, A. S. Ališauskai, J.

Jurėnas; po \$ 5, - L. A. Pet-

rauskai, J. Gedminas, M. Ma-

čionienė, K. Martinėnas.

Nuoširdi užuojauta arti-

miesiems.

L. Girinis,

T. F. ATSTOVYBĖ

MONTREALYJE

RŪTOS KLUBE

SUŽYDĖS GĖLĖS

Vasario 11 d., 2 v. p.p.

Klubo patalpose Pranas

MONTVILA parodys skaid-

rių iš Pasaulinės Gėlių Pa-

rodos Montrealyje. Matysi-

me ir Kanados retesnes gė-

les.

Pranas Montvila yra lai-

mėjęs pirmą vietą už šias

skaidres tarp apie 30 kon-

kurentų.

• LYMANTAS Ansas, "NL"

bendradarbis, buvo išvykęs

į Chicago skaityti paskaitą

Klaipėdos Krašto atvadavi -

mo 58 m. minėjime.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS PASKELBIMO 63 METŲ sukakties

MINĖJIMAS

įvyks vasario 15 dieną 3 val. p.p.

VERDUN CATHOLIC HIGH SCHOOL

6100 CHAMPLAIN BLVD. VERDUNE, Montreal, P.Q.

PROGRAMOJE: Romas SAKADOLSKIS

("PASAULIO LIETUVIS" redaktorius)

MENINĖJE DALYJE: Ansamblis "GINTARAS"

Sol. Gina ČAPKAUSKIENĖ

AV Parapijos VYRŲ CHORAS

Akomp. m-me M. ROCH Dirig. A. STANKEVIČIUS

RENGIA: KLB MONTREALIO APYLINKĖS VALDYBA

VISI DALYVAUKIME!

Sol. Gina ČAPKAUSKIENĖ koncertuoja Anglijoje, praeitais metais, Vasario 16 d. proga.

• Sol. ČAPKAUSKIENĖ Gina dainuos Vasario 16 d. minėjime-koncerte Montrealyje lietuvių kompozitorių dainas ir su AV Vyrų Choru pagarsėjusią komp. Br. Budriūno dainą Mano Protėvių Žemė.

Solistė ir Chorui akomponuos muz. Mm Madleine Roch. Po koncerto-minėjimo solistė išskrenda į Floridą. Ten koncertuos vasario 26 d. St. Petersburg'e. Praleis porą savaitių atostogaudama.

Aleksandras STANKEVIČIUS-STANKĖ, naujasis AV Parapijos Choro dirigentas. Šis jaunas muzikas dirba ir su anglų mišriu choru, kuriam yra parašęs 2 naujas dainas. Komponuoja muziką prancūzų televizijai. Atrodo, kad daugiakultūriškumas jam išeina į gerą. Tikimės, kad atras galimybių ir lietuvių chorui sukurti dainų Choru diriguos naujasis mūsų dirigentas.

PARDAVIMUI

Gerame stovyje elektriniai

pečiai

Moffat ir Westinghouse

fimos, Tel: 721-4696

RENKU

Senas lietuviškas knygas, laikraščius, plokšteles ir kitą lietuvišką medžiagą.

P. ADAMONIS

722-3545

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1465 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8. Telefonas: 766-5827

MOKA UŽ:

Einamasis stas	6%	Asmeninės nuo	16.5%
Taupomasis stas	12%	Nekiln. turto nuo	15.75%
Pensijų planas	10.5%	Čekių kredito	18%
Term. ind. 1 m.	13%	Investicines nuo	16.5%

Duoda nemokamą gyvybės draudimą iki \$2,000 už taup. stas sumas. Nemokama gyvybės drauda iki \$10,000 už paskolos sumą.

KASOS VALANDOS:

1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais nuo 12 iki 8 v.v., penktadieniais nuo 12 iki 6 v.; šeštadieniais nuo 10.45 iki 12.45 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo gegužės 15 iki spalio 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius. 3907-A Rosemount Blvd.: Ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 valandos vakaro ir penktadieniais nuo 12 iki 6 valandos vakaro.

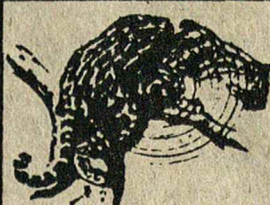
TRANS-QUEBEC SIDINGS L.T.D.

ALUMINIJAUS DURYS, LANGAI, STOGELIAI, APKALIMAI ALUMINIUM, PLIENU, PLASTINE MEDŽIAGA, GARANTUOTAS IR APDRAUSTAS DARBAS

SAVININKAS: John OSKOWICZ

8499 rue Grouard, St. Leonard, H1P 2M5

Tel: 321-1975

Maurice Kaplan Kailių siuvėjas -

- Didelis pasirinkimas gatavų paltų
- Vasaros laiku saugojimas (Storage)
- Taisov ir remodeliavimai
- Siuvu ir parduodu

1449 RUE ST-ALEXANDRE

SUITE 500A

MONTREAL, QUEBEC

H3A 2G6

Tél. 288-9646

D. N. BALTRUKONIS

IMMEUBLES - CLASSIC INC.

445 Jean Talon W. Suite 305 Montreal

Tel. 273-9181 Namų; 737-0844

DANPAR REALTIES CORP.

310 VICTORIA AVE SUITE 409

MONTREAL, P. Q. H3Z 2M9

VINCAS PIEČAITIS

Nekilnojamo Turto Patarnavimas Montrealyje

Investicijos JAV ir Kanados provincijose

Tel. Bus: 482-3460

Res: 366-7041

GREITAS IR TIKSLUS PATARNAVIMAS!

Tel. Bus.: 722-3545

Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C. I. B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907 A ROSEMONT BLVD. MONTREAL, P. Q.

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.

DRAUDIMO AGENTŪRA

6695 — 35th Avenue, Montreal H1T-3A6

TEL. 727-3120 Namų 376-3781

Albertas NORKELIUNAS, B.A.C.S.C., I.B.

Komercinio privataus turto, automobilių atsakomybės, gyvybės draudimas

Agentūra veikia nuo 1945 m.

montreal west automobile

PONTIAC • BUICK • ASTRE

* NERIBOTAS PASIRINKIMAS VARTOTI

IR NAUJŲ AUTOMOBILIŲ

* NEITIKĖTINAI GEROS SĄLYGOS

AUTOMOBILIUI ISI GYTI

* MŪSŲ FIRMA NUOŠIRDŽIAI IR SU

ISIMTIMI JUMS, PASITARNAUS!

* UŽEIKITE! ISITIKINKITE!

PASINAUDOKITE!

PASIKALBĖKITE SU

Managieriu Leo GURECKAS

mw montreal west automobile

11 WESTMINSTER SOUTH

(At the end of Sherbrooke Street West). 489-5391